

පරිහාස කිහිප ඇත්ත

මීට දශක කිහිපයකට පෙර සිටි බලධාරීන්ගේ වුවමනාව මත වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් අපේ රටට හඳුන්වා දුන් පරිහාස යුක්ලිප්ටස් සහ ටර්පන්ටයින් වගාවන්වලට අපේ රටේ පරිසරවේදීන් මුල පටන්ම විරෝධය පළ කළහ.

පරිසරවේදීන්ගේ මතය වූයේත් වන්නේත්, මේ වගාවන් මඟින් පසේ ජලය සිඳී යන බවත්, පාංශු බාදනයිට හේතු වන බවත්, යටි වගාවන් කිසිවක් කළ නොහැකි බවත්, වන ගිනි ඇතුළු ස්වාභාවික විපත්වලට හේතු වන බවත් ය.

බලධාරීන් කියා සිටියේ ඒ වගාවන්වලින් කඩදාසි නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මහා පරිමාණ මට්ටමෙන් ලබා ගැනීමට හැකි බවත්, වාණිජ මට්ටමෙන් ක්ලෝන් වර්ග නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය රසායනික අමු ද්‍රව්‍ය ලබා

ගැනීමට හැකි බවත්, දැව අවශ්‍යතා සඳහා හොඳ ආදේශකයක් බවත් ය. එහෙත් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් බලධාරීන් අපේක්ෂා කළ කිසිවක් ඉටු නොවූ බව අද ඔප්පු වී ඇත. සිදු වී ඇත්තේ පරිසරවේදීන් පෙන්වා දුන් විනාශයන් පමණ ය. ඒ එසේ වුවත් පරිහාස, යුක්ලිප්ටස් සහ ටර්පන්ටයින් වගාවලින් පරිසරවේදීන් එල්ල කළ චෝදනා කිසිවක් සත්‍ය බව වන සංරක්ෂක බලධාරීන් ද පවා පිළිගන්නේ නැත. ඔවුන් ගේ තර්කය වන්නේ අපේක්ෂා කළ අරමුණු ඉටු නොවූ බව පමණකි.

එහෙත් ප්‍රායෝගික වශයෙන් පරිසර හානියක් සිදුවන බව ඒ වගාවන් ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවල මහජනයාගේ අත්දැකීම් වී ඇත. මේ වගාවන් නිසා පස සෝදා පාළු වන බව ඇස් පනාපිට පෙනෙන්නට පවතී. යම් වගාවන් සිදු නොවනු බව ද එසේ ය. එම ගස්වල

කොළ අතු දිරාපත් වන්නට බොහෝ කාලයක් ගත වන නිසා ය.

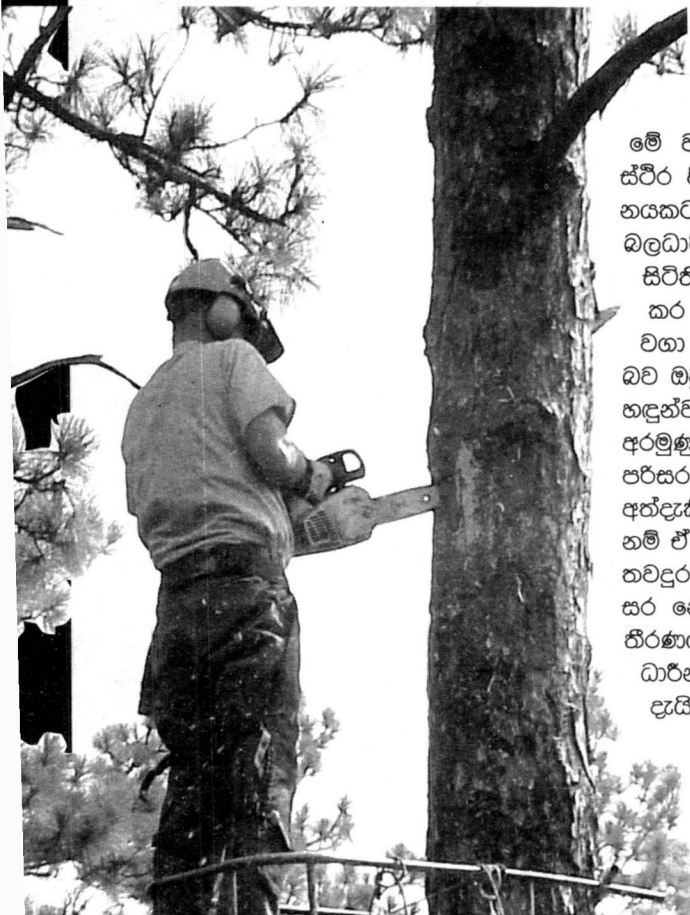
තත්ත්වය එසේ වුවත් මේ වගාවන් වගා සම්බන්ධව ස්ථිර පියවරක් ගැනීමට නිගමනයකට එළඹීමට වන සංරක්ෂක බලධාරීන් අදත් අසමත් වී සිටිති. මේ වගාවන් තහනම් කර නැති මුත් තව දුරටත් වගා කිරීමට අවසර නොදෙන බව ඔවුන් පවසති. මේ වගාවන් හඳුන්වා දීමෙන් අපේක්ෂා කළ අරමුණු ඉටු වූයේ ද නැති නම්, පරිසර විනාශයක් සිදු වන බව අත්දැකීමෙන් පෙනෙන්නට තිබේ නම් ඒ වගාවන් තහනම් නොකර තවදුරටත් වගා කරන්නට අවසර නොදෙනවා ය යන ඔද්දලු කීරණයකට වන සංරක්ෂක බලධාරීන් එළඹී සිටින්නේ ඇයි දැයි අපට නම් වටහා ගැනීමට නොවැටහේ.

ඒ කෙසේ වෙතත් මේ සිද්ධියෙන් හෝ අපේ වන සංරක්ෂක බලධාරීන් පාඩමක් උගත

යුතු ය. කලින් කලට පත් වන දේශපාලන බලධාරීන්ගේ වුවමනා ඵලාකම් අනුව සහ අපේ වැනි රටවල පරිසර විනාශකර බහුජාතික සමාගම්වල අරමුණු ඉටු කර දීම සඳහා කුමන්ත්‍රණවල යෙදී සිටින විවිධාකාර අන්තර්ජාතික බලවේගවල සහ සංවිධානවල ඉවිවා බස්වලට හොරුවට නිසි පරිදි පුළුල් අධ්‍යයනයකින් තොරව මෙවැනි හානිකර වගාවන් මෙරටට හඳුන්වා නොදෙන්නට වන සංරක්ෂක බලධාරීන් වග බලා ගත යුතු ය.

මුළු ලෝකය ම ඊනියා සංවර්ධනයේ නාමයෙන් මහා පියවර විනාශයක් සිදු කරමින් සිටිය දී අප වැනි කුඩා රටකට අන්තර්ජාතික බලවේගවල බලපෑමට යටත් නොවී සිටීම පහසු නැති බව සැබෑය. එහෙත් ඒ සඳහා උපරිම කැපවීමක් සහ දැඩි අධිෂ්ඨානයක් තිබේ නම් බැරකමක් ද නැත. ඉන්දියාව, චීනය වැනි විශාල රටවල් පමණක් නොව විශ්වීකාමය, උතුරු කොරියාව, වැනි කුඩා රටවල් ඒ ආකාරයට අදත් දැඩි ප්‍රතිපත්තිවල නියැලී සිටීම ඒ සඳහා ඇති හොඳම උදාහරණ වේ. □

පයිනස්

ලොව පුරා මෙන්ම මෙරට පරිසරවේදීගේ ද දැඩි විවේචනයට සහ දෝෂ දර්ශනයට ලක් වූ පයිනස් වගාවන් මෙරටින් ඉවත් කර දැමීමට පසුගියදා පරිසර සහ ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් තීරණය කරනු ලැබ තිබේ. මෙම තීරණය කරා පරිසර සහ ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශ යොමු කරවීමට මෙරට පරිසරවේදීන් මෙන්ම පයිනස් වගාවන් නිසා අතවරයට ලක් වූ ජනතාව බොහෝ කලක් තිස්සේ නොනවත්වා ම නැඟූ හඬ සහ විවිධ බලපෑම් හේතු විය.

පියල් පරාක්‍රම

අවාසනාවට මෙම වගාව හඳුන්වා දුන් අයට මෙන්ම, ඒ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් ගැනීමට හැකියාව තිබූ දේශපාලඥයන්ට ද මෙම හඬට සවන් දීමේ උවමනාවක් මෙතෙක් නොවීම මෙම තීරණය මෙතෙක් කල් ප්‍රමාද වීමට මූලික ම හේතුව විය. මෙහි දී මූලිකවම බොහෝ දෙනාගේ දෝස් ඇසීමට වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට සිදු වූයේ තම දෙපාර්තමේන්තුව එවකට පැවැති විවිධ බල-

පෑම් සහ අනවබෝධයන් මත සිදු කළ මෙම වැරද්ද පිළිගැනීමට ඔවුන් දැක්වූ පසු බෑමයි. පයිනස් වගාවන්ගේ හානිකර ප්‍රතිඵල ඇස් පනාපිට පෙනෙද්දී ම මේ මොහොත එනතුරුම එම තත්ත්වය පිළිගනිමින් එය වෙනස් කිරීමට ඔවුන් ඉදිරිපත් නොවීම, මේ දක්වා එම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානීන් අතින් මෙරට ජනතාවට සහ පරිසරයට සිදු වූ විශාල ම අපරාධයක් බව බොහෝ අය පෙන්වා දෙන්නේ ඒ නිසාය.

පයිනස් අර්බුදය

පයිනස් වගාවන් විසින් බිහි කර තිබුණේ පරිසර ප්‍රශ්න පමණක් නොවේ. එහි බලපෑම දැඩි ලෙස දැනුන ප්‍රධාන අංශ දෙකක් වූයේ කෘෂිකර්මය සහ සත්ත්ව පාලනය යි. එසේම ජනතාව මුහුණ දුන් ජල හිඟයද බලවත් සමාජ ප්‍රශ්න රැසක් බිහිකර තිබුණි. මෙම පයිනස් සහ යුකැලිප්ටස් වගාවන් නිසා අතවරයන්ට ලක් වූ ප්‍රදේශවල ජනතාව

මිය ගිය මෙරට ප්‍රකට
 උද්භිද විද්‍යාඥ
 මහාචාර්ය
 අලවත්තාගොඩ
 ජේමදාස මෙන්ම
 අන්තර්ජාතික මට්ටමේ
 පරිසරවේදීන්
 දෙදෙනෙකු වන ආචාර්ය
 රනිල් සේනානායක සහ
 ආචාර්ය ජේරී ඒ මොස්
 වැනි විද්වතුන් ද මෙරට
 පයිනස් සහ යුකැලිප්ටස්
 වගාවේ පරිසර විනාශය
 ගැන නිරන්තරව ම
 ප්‍රකටව සහ ප්‍රබලව
 බටහිර විද්‍යාත්මකව
 අදහස් දැක්වූ අය
 අතර වෙති.

කොතරම් හඬ නැඟුවත් එම ප්‍රදේශවල දේශපාලඥයන්ට පවා මේ ගැටලුවට මැදිහත්විය නොහැකි විය.

මිය ගිය මෙරට ප්‍රකට උද්භිද විද්‍යාඥ මහාචාර්ය අලවත්තාගොඩ ජේමදාස මෙන්ම අන්තර්ජාතික මට්ටමේ පරිසරවේදීන් දෙදෙනෙකු වන ආචාර්ය රනිල් සේනානායක සහ ආචාර්ය ජේරී ඒ මොස් වැනි විද්වතුන් ද මෙරට පයිනස් සහ යුකැලිප්ටස් වගාවේ පරිසර විනාශය ගැන නිරන්තරව ම ප්‍රකටව සහ ප්‍රබලව බටහිර විද්‍යාත්මකව අදහස් දැක්වූ අය අතර වෙති. අනෙක් අතින් පයිනස් වගාවට ඇති විරෝධයන් මෙරටට පමණක් සීමා වී නොතිබුණ අතර මේවා හඳුන්වා දුන් ඉන්දියාව, තායිලන්තය වැනි ආසියාතික රටවලින් මෙන්ම අප්‍රිකානු රටවලින් ද මෙම වගාවන්ට එරෙහිව විරෝධතාවන් මතු වී තිබුණේ මෙරට තුළ විරෝධතාවන් වර්ධනය වීමටත් පෙර සිටය. ඒ නිසා පයිනස් සහ යුකැලිප්ටස් යනු මෙරටට පමණක් නො නිවර්තන කලාපයේ රටවල් බොහොමයකට විනාශකාරී ප්‍රතිඵල ප්‍රභා කර දුන් වගාවකි.

අනෙක් අතින් මෙවන් විනාශයක් ඇස් පනාපිටම පෙනෙමින් වුවද ඇතැම් විශ්වවිද්‍යාල නිලධාරීන් පවා පයිනස්

වගාවන් ආරක්ෂා කිරීමේ කාර්යයට වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමග එක්ව සිටීම ද මෙහි දී සිහපත් කළ යුතුය. කෙසේ වුවත් විද්වත් ප්‍රජාවගේ සහ අදාළ ප්‍රදේශවල මහජනතාවගේ විරෝධයේ ප්‍රබලත්වය හමුවේ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අවසන් කාලයේ දී සිදු වූයේ තම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙම වගාවන් ආරම්භ කළ නිසා එයට විරුද්ධව කතා නොකර සිටීමටය. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අවංකව මෙම විනාශකාරී තත්ත්වය පිළිගෙන එය වෙනස් කිරීමට උවමනාවක් දැක්වූවා නම්, මෙම ව්‍යසනය මීට කලකට පෙරදීම අවසන් කිරීමට හැකියාව පැවතුණි. කෙසේ වෙතත් අවසානයේ දී වත්මන් පරිසර අමාත්‍යවරයා විසින් මෙම තත්ත්වය මනා ලෙස අවබෝධ කරගෙන මෙවැනි තීරණයක් ගැනීම පිළිබඳ, පරිසරවේදීන්ගේ සහ පයිනස් වගාවන් නිසා දශක කිහිපයක්ම දැඩි පීඩාවන් රැසකට මුහුණදුන් ජනතාවගේ ඉමහත් ස්තූතිය හිමි වන්නේ, එසේ නොවුනා නම් පයිනස් ව්‍යසනයෙන් මෙරට ජනතාව සහ පරිසරය තවත් බොහෝ කාලයක් පීඩාවට ලක් වීමට ඉඩ තිබූ නිසා ය.

පයිනස් විරෝධයේ ඇරඹුම

මෙරට පයිනස් වගාව ආරම්භ කළ යුගයේ පටන් එහි හානිය පෙන්නා දෙමින් ඒ පිළිබඳ විරෝධය ඇරඹුනත් එම විරෝධතාවන් හුදෙක්ම ඉංග්‍රීසි පුවත් පත් වල පළ වූ ලිපිවලට සහ විවිධ සම්මන්ත්‍රණවලදී විද්වතුන්ගේ අදහස් දැක්වීමකට වඩා දුර නොගියේ ය. 1988 වසරේ දී sun පුවත්පතේ පයිනස් වගාව පිළිබඳ පළවූ විවාදය මේ අතරින් වඩාත් අවධානය යොමු වූ අවස්ථාවක් විය. මෙම තත්ත්වය තවදුරටත් වර්ධනය වන බව 1988 ජූලි මස 15 සහ 16 යන දිනවල පයිනස් වගාවේ අර්බුදයන් ගැන සාකච්ඡා කිරීමට සම්මන්ත්‍රණයක් බ්‍රිතාන්‍ය මහා කොමසාරිස් කාර්යාලය වෙනුවෙන් පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය විසින් සංවිධානය කරන ලදී. එම සම්මන්ත්‍රණය පවා විෂයානුබද්ධ ඇසකින් පැවැත්වූ විද්වත් එකක් මිස ඉන් අතවරයට ලක්වූ ප්‍රදේශවල ජනතාවගේ අදහස්වලට ඉඩක් ලැබෙන ලෙස, මහ පොළව මත පැවැත් වූ එකක් නොවීය. මෙහිදී මනා ලෙස කරුණු සහිතව එහි බලපෑම පෙන්නා දීමට මෙරට විද්වතුන්ගේ ඉදිරිපත් වීමක් පවා සිදු නොවුණි. අනෙක් අතට එවැනි අවස්ථාවල පයිනස් වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් වීමට විද්වතුන් ලෙස පිළිගැනීමක් පැවති බොහෝ දෙනෙක් ඉදිරිපත්ව සිටියහ.

2007 දෙසැම්බර්

එමෙන්ම එහි හානිය පිළිබඳ මනා ලෙස කරුණු ඉදිරිපත් නොවීම ද ජනතාවගේ හඬ යටපත් වීමට බලපෑවේය. ඊට ප්‍රධාන හේතුවක් වූයේ මේ වගාවන්ගේ හානිකර ප්‍රතිඵල ගැන පෙන්වා දීමට ප්‍රයෝගික උදාහරණවල හිඟතාවක් මුල දී ඇතැම් බටහිර රාමුවේ විද්වතුන්ට පැවතීමයි. අනෙක් අතට පයින් පස්වල පරිසර සහ සමාජ අර්බුද කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය වීම සිදු වූයේ 1980 දශකයේ මැද කාලයේ පමණ වීම හිසයි.

කෙසේ වෙතත් 80 දශකයේ මුල වනවිට ලංකාවට වඩා ආසියාතික රටවල මෙම වගාවන්ට එරෙහිව දැවැන්ත රැල්ලක් මතු වෙමින් තිබුණි. විශේෂයෙන්ම තායිලන්තය මේ රැල්ලේ ප්‍රධාන කොටස්කරුවකු විය. ඔවුන් තම පයින් පස්වල යුකැලිප්ටස් විරෝධයේ තේමා පාඨය ලෙස යොදා ගෙන තිබුණේ "වන වගාව නම් එන වන විනාශය" යන්නයි.

1988 වසරේ දී බුරු රාමි දිස්ත්‍රික්කයේ ජනතාව තමන්ට වූ පීඩාවන්ට එරෙහිව කැරැල්ලක් ලෙසින් යුකැලිප්ටස් වගාවන් කපා වනසා දැමීමට පෙළඹීමේ ප්‍රචන් මේ පිළිබඳ පරිසර ක්‍ෂේත්‍රයේ බොහෝ දෙනාගේ අවධානය වර්ධනය කිරීමට හේතු විය. මෙම සිදුවීම් පාදක කර ගනිමින් ද එකොලොජිස්ට් (The Ecologist) සඟරාවේ 1990 වසරේ ජනවාරි, පෙබරවාරි කලාපයේ පළ වූ විශ්ලේෂණාත්මක ලිපියක් මගින් පයින් පස්වල යුකැලිප්ටස් වැනි වගාවන් නිසා මතු වෙමින් තිබෙන පරිසර අර්බුදය ගැන ලොව බොහෝ අයගේ විශාල අවධානයක් යොමු කරවීය.

පයින් පස් කොමිසම

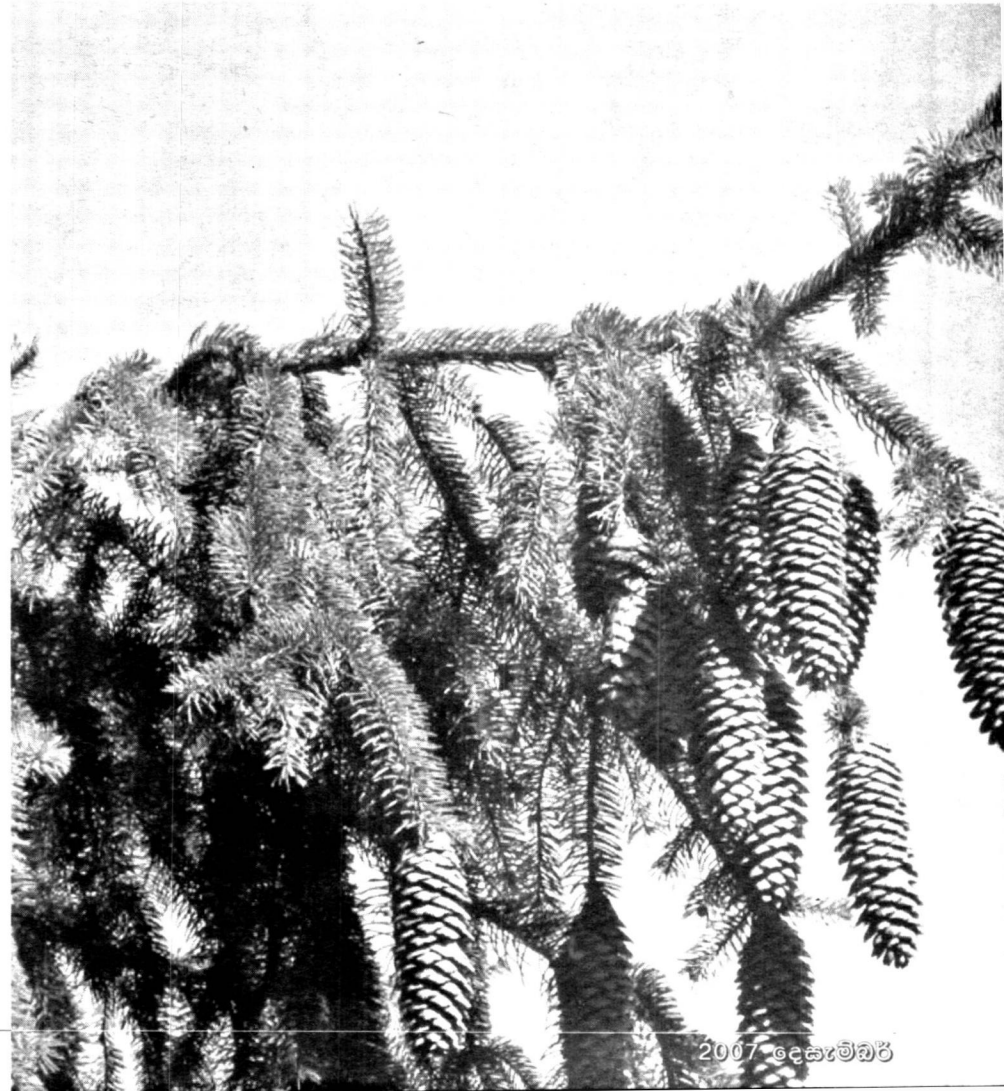
1990 දශකය ආරම්භ වන්නේ, පයින් පස්වලට මෙරට සාමාන්‍ය ජනතාවගේ සංවිධානාත්මක විරෝධය ද වර්ධනය වෙමින් ඉදිරියට එමින් පවතිද්දීය. පයින් පස් වගාවේ පරිසරය සහ සමාජ හානිය පෙන්වා දීමට මාධ්‍යවේදීන්ගේ සංචාරයක් පවත්වන ලදී. මෙයට මුල් වූයේ එවකට එම ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාකාරීව පැවැති මිරිහවත්තේ පුංචි පාරිසරිකයෝ, බණ්ඩාරවෙල ගොවුන් පුරෝගාමියෝ වැනි සංවිධාන කීපයක් විසින් ඇති කළ බලපෑමයි. මෙම සංචාරයේ දී මාධ්‍යවේදීන්ට බණ්ඩාරවෙල පයින් පස් වගාවන්ට යට වූ ප්‍රදේශ වන මිරිහවත්ත, අඹේගොඩ, ඉහළ කැබිල්ලවෙල වැනි ප්‍රදේශවල ජනතාව පත්ව ඇති තත්ත්වය ඇසින්ම දැකීමට හැකි වූ අතර ඔවුන් විසින් ම එම තත්ත්වය තම මාධ්‍ය මඟින් රටටම පෙන්වා දෙන ලදී. එක්වරම මාධ්‍ය රැසකින් මේ ප්‍රශ්නය

සමාජය කරා ගෙන ඒමේ ප්‍රතිඵලයක් වූයේ එවකට ඉඩම්, මහවැලි සහ වන සම්පත් ඇමතිවරයාව සිටි ගාමිණී අතුකෝරල මහතා විසින් මේ පිළිබඳ සොයා බැලීමට කමිටුවක් පත් කිරීමයි. එවකට වැඩ බලන වන සංරක්ෂක කේ.ජේ.ටී.දයානන්ද මහතාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් එය මෙරට තුළ පයින් පස් වගාවේ ප්‍රශ්නකාරීත්වය රාජ්‍ය අංශය විසින් මුල්වරට විවෘතව සලකා බැලීමට ඉදිරිපත් වූ අවස්ථාව විය.

පයින් පස් වගාවන් නිසා බණ්ඩාරවෙල ප්‍රදේශයට සිදුව ඇති හානිය නිරීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍ෂේත්‍ර වාර්තාවක් 1991 නොවැම්බර් මස 02 වැනි දින පැවැත්විණි. එහිදී වන සංරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙනුවෙන් සහභාගි වූයේ එවකට නියෝජ්‍ය වන සංරක්ෂක ලෙස කටයුතු කළ එච්.එම්.බණ්ඩාරතිලක මහතා ය.

ඊට අමතරව ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයයේ උද්භිද විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්ය නිමල් ගුණතිලක, ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්වවිද්‍යාලයේ උද්භිද විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්ය එච්.පී.නන්දපාස ශ්‍රී ලංකා පරිසර සම්මේලනය වෙනුවෙන් මානෙල් තම්පෝ මහත්මිය යන අය ද ඇතුළත් විය.

පයින් පස්වල විනාශය පිළිබඳ සමාජ කතිකාවත බොහෝ දුර ගමන් කළ අතර අවසානයේ 1991 දශකයේ අග වනවිට තිබෙන වගාවන් හැර අලුතෙන් පයින් පස් වගාවන් ආරම්භ නොකරන බවට නිල වශයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට සිදු විය. මෙය ඔවුන් කැමැත්තකින් කළ ප්‍රකාශයකට වඩා පවතින විරෝධය හමුවේ තව දුරටත් ඊට පිළිතුරු දීමට ඇති අපහසුව මත ගත් තීරණයක් විය.

මෙම වාර්තාවේ දී ප්‍රදේශවාසී මහජනතාව තමන් පත්ව සිටින තත්ත්වය ගැන ප්‍රබලව කරුණු දැක් වූ අතර, මීට එරෙහිව කරුණු දැක්වීමේ හැකියාවක් වන සංරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජිතයන්ට නොමැති වීමද මෙහි දී කැපී පෙනුණි.

අවසානයේ දී වසරකට ආසන්න කාලයක් ගෙන එළි දැක් වූ වාර්තාව ද ඇල් මැරුණු එකකි. එහි කිසිදු ආභාසයක් පනතාව මුහුණ දී සිටින ප්‍රශ්න ගැන කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමක් නොවූන අතර පයිනස් වගාවේ හානිකර ප්‍රතිඵල ගැන සෘජු අදහස් දැක්වීමක් ද නොවීය. මුලිකව මෙහි සඳහන්ව තිබුණේ පයිනස් වගාවේ බලපෑම ගැන තව දුරටත් අධ්‍යයනය කළ යුතු බවයි.

ඒ අනුව වාර්තාව මගින් කර තිබුණේ ප්‍රශ්නය යට ගැසීමකි. කෙසේ වෙතත් එලෙස ඇරඹුන පයිනස්වල විනාශය පිළිබඳ සමාජ කතිකාවත බොහෝ දුර ගමන් කළ අතර අවසානයේ 1991 දශකයේ අග වනවිට තිබෙන වගාවන් හැර අලුතෙන් පයිනස් වගාවන් ආරම්භ නොකරන බවට නිල වශයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට සිදු විය. මෙය ඔවුන් කැමැත්ත-

කින් කළ ප්‍රකාශයකට වඩා පවතින විරෝධය හමුවේ තව දුරටත් ඊට පිළිතුරු දීමට ඇති අපහසුව මත ගත් තීරණයක් විය. මෙම තීරණයෙන් පසුව වුවද සංවාදවල දී පයිනස් වගාව ආරම්භ කිරීම වැරදි තීරණයක් නොවන බවත් එදා තිබූ තත්ත්වය අනුව එය නිවැරදි තීරණයක් බවත් පවසමින් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙනුවෙන් නිල අදහස් දැක්වීම්වලදී තවදුරටත් පයිනස් වගාව සාධාරණීකරණය කිරීම සිදුවිය.

පයිනස් වගාවේ ඇරඹුම

පයිනස් වගාව මෙරට මෙන්ම නිවර්තන කලාපයේ බොහෝ රටවලට ද හඳුන්වා දුන් වන වගාවක් විය. වාර්තා වන අන්දමට 1870 දී මෙරට මුල්වරට පයිනස් වගාවන් ඇරඹී තිබෙන අතර මෙරටට මුලින්ම හඳුන්වාදුන් පයිනස් විශේෂය වූයේ Pinus Patulas. 1920 දශකයේ දී මේ වර්ගය මුලින් ම වගා කර තිබුණේ මීටර් 1592 ඉහළ කඳකරයේ හෙක්ටයාර් 607 ක, වනාන්තර බිම් කොටසක් ඉවත් කර ඒ බිමෙහි ය. ඉන්පසු විශ්ලි පහත් බිම්වල වඩාත් ප්‍රකට ලෙස වගා කළ Pinus Caribaea විශේ-

ෂය මුල්වරට හඳුන්වා දුන්නේ 1952 වසරේ දී ය. ඒ මී 917 ට ඉහළ ප්‍රදේශවලට ය. 1960 දශකය මෙරට පයිනස් වගාව වේගයෙන් ප්‍රචාරය කරවූ කාලයයි. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අනුව 1953 සිට 1983 දක්වා වූ වසර 30 ක කාලය තුළ හෙක්ටයාර් 2300 ක පයිනස් වගාකර ඇත.

මෙරටට පයිනස් වගාව හඳුන්වාදීමට පුරෝගාමියා ලෙස ක්‍රියා කළේ එම කාලයේ වන සංරක්ෂක ලෙස කටයුතු කළ ඩබ්.ආර්.එච්. පෙරේරා මහතා ය. ඒ නිසාම සහ විශ්‍රාම යාමෙන් පසුව පවා මෙරට පයිනස් වගාවන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම නිසාම ඔහුව හැඳින්වූයේ "පයිනස් පියා" ලෙසට ය. වරක් සම්මන්ත්‍රණයක දී ඔහු පවසා සිටියේ "මෙය වන වගාවක් සඳහා හොඳම දේ නොවනවා මෙන්ම දෙවනුවට ඇති හොඳම ශාකය නොවන බව අපි දන්නවා. එහෙත් පතන් බිම්වල මෙයටත් වඩා සීග්‍රයෙන් වැඩෙන වෙනත් ශාකයක් නැතැ." යනුවෙනි.

ඇත්තටම පයිනස් වගාව සඳහා යොදා ගෙන තිබුණේ පතන් බිම් පමණක් නොවේ.

හොඳින් වනාන්තර ලෙස පැවැති බිම් ද මේ සඳහා සමහර අවස්ථාවල යොදා ගෙන තිබුණු බව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්ත- මේන්තුවේ දත්ත අනුවම පෙනී යයි. මේ සඳහා ඇති හොඳම නිදසුන වන්නේ, සිංහරාජ වනය ආසන්නයේ මෙන්ම මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ පැවැති වැසි වනාන්- තර බිම්වලද ආක ඉවත්කර වන සංරක්- ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පයිනස් වගා කරනු ලැබීමයි. මෙය එවකට ගොඩනැගිලි කපා මුට්ටිය බිඳීම වැනි ක්‍රියාවකි.

පයිනස් හැර වෙනත් විකල්පයක් නොතිබුණේද?

මෙහි දී වැදගත්ම කරුණ වූයේ පයිනස් වගාවට යටවූ පතන් බිම් වනාන්තර බවට පත් කිරීමට ඇත්තටම පයිනස් හැර වෙනත් විකල්පයක් නොතිබුණේ ද යන්නයි. මෙහි දී පැහැදිලිවම පෙනී යන කරුණ වන්නේ මේ පතන් බිම් මෙරට බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට යටත් වන යුගයේ දී දේශීය වනාන්තර වලින් වැසී ගිය වනාන්- තර ලෙස පැවැති බවයි. ඒ වනාන්තර විනාශ වූයේ තේ වගාව වෙනුවෙන් සහ තේ කර්මාන්ත ශාලාවලට අවශ්‍ය දැව ලබා ගැනීම සඳහා එම ශාක මහ පරිමා- ණයෙන් කපා ගැනීම නිසා ය. ඒ අනුව මේ පතන් බිම් බොහොමයක් ස්වාභාවික ඒවා නොව, වන විනාශයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බිහි වූ ඒවා ය. ඒ නිසා ඒවාට ගැළපෙන ස්වාභාවික ශාක මෙරට නැත යන්න මුලික වශයෙන් ම බොරුවකි.

ඒ අනුව ඒ බිම්වල මෙරට දේශීය ශාක විශේෂ වසර දහස් ගණනක් පැවති තිබුණි. එහෙත් පයිනස් වැනි විදේශීය ශාක වැවීමට පෙර, ඒ බිම්වල දේශීය ශාක වැවීමට වන සංරක්ෂණ දෙපාර්ත- මේන්තුව නිසි ලෙස උත්සාහ කර නොමැත.

ඒ වෙනුවට ඔවුන්ගේ අදහස වී තිබුණේ එවැනි ශාක වැවිය නොහැකිය යන දැඩි මිඟ්‍රණ මතයයි. මෙරට වනාන්තර දැව ලබා ගැනීම සඳහා විනාශ කිරීමට බ්‍රිතාන්‍ය පාලන යුගයේ නිර්මාණය කළ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ (එවකට කැලෑ දෙපාර්තමේන්තුවේ) අරමුණ සහ කාර්යය වූයේ එවැනි පර්යේෂණ කිරීම නොව, මෙරට කැලෑවල ඇති දැව කපා විකිණීම සහ එම කැලෑ ඉඩම් විවිධ වැවිලි වගාවන් සඳහා ලබා දීම ය. ඒ අනුව ම මෙවැනි පර්යේෂණ කටයුතු මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ විෂය සීමාවට එදා අදාළ නොවිණි.

අනෙක් අතට එංගලන්ත සුද්දන් විසින් බොහෝ කාලයක් පුරා මෙම දෙපාර්ත- මේන්තුව පාලනය කිරීම නිසා, නිදහසින් පසු එහි ඉහළ නිලයන්ට පත් වූ පුද්ග- ලයන් වර්ණයෙන් කළු වූවන් මතසින් සුද්-

දන්ව සිටි අය වූහ. ඒනිසා මෙරට ස්වා- භාවික තත්ත්වයන් ගැන සිතීමේ මානසි- කත්වයක් ඔවුන්ට නොවීය. ඒ වෙනුවට පිරිවරින් එන හැම දේම පිළිගැනීම ඔවුන් ගේ පුරුද්ද විය. මෙම තත්වය ලංකාවට පමණක් සීමා නොවූ අතර පයිනස් ශාක හඳුන්වා දුන් බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට යටත්ව තිබූ නිවර්තන කලාපයේ හැම රටක ම වාගේ දැකිය හැකි තත්ත්වයකි.

මේ අනුව මෙම මතය එවකට පැවැති යටත්විජිත මානසිකත්වයේ ම කොටසක් මිස සැබෑවක් නොවන බව පෙනී යන්නේ අද වනවිට එදා පයිනස් වගා කළ බිම්වල කිසිදු අපහසුවක් තොරව දේශීය ශාක වගා කිරීමටත් කලින් පැවති පරිසර තත්ත්වයන් ගොඩ නැගීමටත් හැකිව තිබෙන නිසාය.

පයිනස් සාධාරණීකරණයට දැක්වූ කරුණු

පයිනස් හඳුන්වා දුන් ෭෦වේ බොහෝ පතන් බිම් වාර්ෂිකව වියළි සමයේ දී ගිනි ගැනී- මට ගිනි තැබීමට ලක් වේ. මේ නිසා මේ බිම්වල දේශීය ශාක වගා කිරීම කළ නොහැකි බවත් පයිනස් ගිනි ගැනීම්වලට ඔරොත්තු දෙන බවත් ප්‍රකාශ වූ කතාවකි. මෙහි දී තවත් කතාවක් වූයේ ඒවා සිටු- වූයේ සුළං බාධකයන් ලෙස බවයි.

පයිනස් වගාවට යටවූ පතන් බිම් වනාන්තර බවට පත් කිරීමේ දී පයිනස් හැර වෙනත් විකල්පයක් නොතිබුණේද? මෙහි දී පැහැදිලිවම පෙනී යන කරුණ වන්නේ මේ පතන් බිම් මෙරට බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට යටත් වන යුගයේ දී දේශීය වනාන්තරවලින් වැසී ගිය වනාන්තර ලෙස පැවැති බවයි. ඒ වනාන්තර විනාශ වූයේ තේ වගාව වෙනුවෙන් සහ තේ කර්මාන්ත ශාලාවලට අවශ්‍ය දැව ලබා ගැනීම සඳහා එම ශාක මහ පරිමාණයෙන් කපා ගැනීම නිසා ය.

පයිනස් ආරම්භ කිරීමේ දී ඊට දැක්වූ එක් හේතුවක් වූයේ කඩදාසි නිපදවීමට පසු කාලයේ දී ඒවායේ දැව ලබා ගැනීම සඳහා යොදාගත හැකි බව ය. මෙහි පසුබිම් අදහස ලෙස පෙන්වා දෙන්නේ, බටහිර රටවල භාවිත වන අධික කඩදාසි ප්‍රමාණය අනුව ඔවුනට අනාගතයේ දී තම කඩදාසි අවශ්‍යතා සඳහා තම රටවල ශාක ප්‍රමාණවත් නොවන බව දැන සිටි බවයි.

ඊට නිදසුනක් ලෙස වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අවස්ථා කීපයක දී ම පෙන්වා දුන්නේ ෭9වේ කැප්පෙට්පොළ ප්‍රදේශයේ පයිනස් වගා කළේ එවැනි සුළං බාධකයක් ලෙස බවයි. එහෙත් අප හොඳින් දන්නා කාරණාවක් නම් එවැනි සුළං ප්‍රශ්නයක් නොවූ ප්‍රදේශවල පවා පයිනස් වගා කළ බවයි. එසේම යම් පරිසරයකට ආගන්තුක ශාකයක් එම පරිසරයට හඳුන්වාදීමේ දී එහි බලපෑම ගැන මනා අධ්‍යයනයක් තිබීම බටහිර විද්‍යාවේ මූලධර්ම අනුව අනිවාර්ය දෙයකි. එහෙත් පයිනස් හඳුන්වාදීමේ දී මෙරටට පයිනස් ගැලපේද යන්න ගැන එවැනි පරීක්ෂාවක් නොකිරීම ද ගැටලුවකි.

යටත්විජිත සමයේ සිට බටහිර රටවල්වල පැවති මානසිකත්වය වූයේ අපේ රටවල් යනු කිසිම දෙයක් නොමැති, නොදන්නා අනාට හෝ වනවාරිව පැවති රටවල් ලෙස ය. අපේ වනාන්තර වනසා දැව කොල්ල කා ඒවා මත කෝපි,තේ, රබර් වගා කළ ඔවුන් සිතුවේ මෙරටට ඔවුන් පැමිණීමට පෙර වනාන්තර නොතිබූ බවයි. ඒනිසා වන වගාවට ගමන්ගේ ගස් ගෙහත් සිටු වීම කළ යුතු බවයි. මෙරට නැවත වනාන්තර බිහි කළ හැක්කේ අපේ ගස්වලින් නොව ඔවුන්

ගේ රටවල්වල ඇති ගස්වලින් බවයි. අවාසනාවකට නිදහසින් පසු පයිනස් ගෙහත් සිටුවන විට පිරිවර ගස් නොමැතිව අපේ ගස්වලින් පරිසර හිතකාමී වනාන්තර නැවත බිහි කළ හැකි බව පෙන්වා දීමට තරම් බුද්ධිමත් දේශපාලඥයෝ මෙරට නොසිටියහ. යම් විද්වත්හු සිටියත් ඔවුන් ගේ හඬ ප්‍රබල එක් නොවුණි. ඒනිසා මේ විනාශ ආරම්භ කිරීමට, ඊට පෙළ ගැසී සිටි අයට පහසුවෙන් ම හැකි විය.

මේ පිළිබඳ අදහස් දක්වන ඇතැම් පරිසරවේදීන් පෙන්වා දෙන්නේ පයිනස් ආරම්භ කිරීමේ දී ඊට දැක්වූ එක් හේතුවක් වූයේ කඩදාසි නිපදවීමට පසු කාලයේ දී ඒවායේ දැව ලබා ගැනීම සඳහා යොදාගත හැකි බව ය. මෙහි පසුබිම් අදහස ලෙස පෙන්වා දෙන්නේ, බටහිර රටවල භාවිත වන අධික කඩදාසි ප්‍රමාණය අනුව ඔවුනට අනාගතයේ දී තම කඩදාසි අවශ්‍යතා සඳහා තම රටවල ශාක ප්‍රමාණවත් නොවන බව දැන සිටි බවයි. ඒ නිසා තම අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් අනාගතයේ දී භාවිත කිරීමේ යටි අදහස ඇතිව පයිනස් ශාක අපේ රටවල වගා කිරීමට පෙළඹුන බවට අදහස වේ. කෙසේ වුවත් මෙරට වගා කළ පයිනස් ශාක කඩදාසි සකස් කිරීමට සුදුසු තත්ත්වයේ ඒවා නොවන බව පසුව පෙනී ගියේය.

ජල ගබඩාවක් වූ කඳුකර වනාන්තර

නිවර්තන කලාපයට අයත් රටවල හැමදාම හිරු එළිය පවතින අතර, ජලය ද හිම බවට පත් නොවී හැමදාම පරිසරයේ පවතී. වැස්ස වසර පුරාම ලැබීමේ හැකියාව ඇතත් මෝසම් වැසි මගින් විශාල ජල ප්‍රමාණයක් ලැබෙන්නේ වසරේ යම් කෙටි කාලයකදී පමණි. ඊසාන මෝසම් වැසි සමය එළඹෙන තෙක් ඒ ජලය හැකි තරම් ගොඩබිම රඳවාගත යුතුය. නිදසුනකට ලංකාව ගත හොත් මෙරට වියළි කලාපයට සහ තෙත් කලාපයට මෝසම් වැසි ලැබෙන්නේ වසරේ මාස කීපයක් තුළ පමණි. එහෙත් වාර්ෂිකව මෙරටට ලැබෙන වැසි ප්‍රමාණය ලෝකයේ වාර්ෂික දළ වර්ෂාපතනය මෙන් තුන් ගුණයකට ආසන්න වේ. ඒ නිසා ශාක සහ සතුන්ගේ පැවැත්මට ඒ ජලය හැකි තරම් පොළව මත රඳවා ගත යුතුය. ඒ නිසාම මෙරට වනාන්තරවල ස්වභාවය වන්නේ වැටෙන හැම දිය බිඳවක්ම මුලින්ම පස තුළ පිහිටි උල්පත්වල රඳවා ගැනීම යි. ඉන් පසු වැඩි ජලය පොළවෙන් සෙමෙන් ගලා ගොස් ගංගා ඇළ දොළවලට සහ මතුපිට ජලය රඳවා ගන්නා තෙත් බිම්වල එක් රැස් කිරීමයි.

අපේ ගොවි ශිෂ්ටාචාරය තුළ වැව් දස දහස් ගණනක් සැකසෙන්නේ ඒ ජලය මුහුදට යාමට නොදී ගොවිතැන් සඳහා යොදා ගැනීමටය. අහසින් වැටෙන ජලය තැනිතලා බිම් පෙදෙස්වල දී පහසුවෙන් ම වැව් සකස් කර රඳවා තබා ගත හැකි යි.

එහෙත් කඳුකර පෙදෙස්වල ජලය රඳවා ගැනීමට වැව් සකස් කිරීමේ හැකියාවක් නැත. ඒනිසා ඒ ජලය රඳවා ගැනීමට වෙනත් උපක්‍රමයක් යොදා ගත යුතු විය. මේ කඳුකර පරිසරයේ දී වැවක් මෙන් ජලය රැක ගැනීමේ කාර්යය ඉටු කළේ තුරුලතාවන් නමැති හරිත සඵලවෙන් තම දැවැන්ත සිරුර වසා ගෙන සිටි කඳුවැටි පෙළයි. මේ කඳුකර වනාන්තර ජලය සහිත වලාකුළු වැස්ස ලෙස හෝ මීදුම ලෙස තමන් වෙත ඇද ගැනීම කළ අතර එම ජලය තමන්ගේ බිමේ උල්පත් තුළ රඳවා ගැනීමට සමත් විය. එසේ රඳවා ගත් ජලය ඉතිරි කාලය පුරාම ජල ධාරාවක් ලෙස අඛණ්ඩව වසර පුරා දියවර සැපයීමට වනයෙන් වැසී ගිය කඳුවලට හැකි විය.

මේ කාර්යය සඳහා උපරිම දායකත්වය සැපයුවේ ද කඳුකර වනාන්තරවල පිහිටි රැක් වදුළු සමූහය යි. ඒවා පොළොවට ජලය ඇදගත් ලෙස ම පොළවේ තැන්පත් වූ ජලය ද දෙයාකාරයකින් ආරක්ෂා කර දුන්නේ ය. විහිදී ගිය උස් වූ අතු වලින් පොළොවට සෙවන සාදා දෙමින් භූගත ජලය වාෂ්ප වීම අවම කළ අතර එම ආක ජලය උරා ගත්තේ ද ඉතාමත් දැඩි අරපිරිමැස්මකින් ය. ඒ නිසා අපේ වනාන්තරවල ආක පරිණාමය වී තිබුණේ භූගත ජලය උපරිම ලෙස රැක ගැනීමට මිස, ජලය නාස්තිකාර ලෙස උරා ගෙන වායු ගෝලයට පිට කිරීමට නොවේ. ඒ නිසාම අපේ රටවල ආක පත්‍ර උත්ස්වේදනය අවම කරන ලෙස සැකසී තිබෙන අතර ඒ සඳහා මූලික ම අනුවර්තනය වන්නේ ආක පත්‍රවල පූර්විකා සෛල පත්‍රයේ උඩු පැත්තේ නොව යට පැත්තේ වැඩි වශයෙන් පිහිටීම යි. ඒ නිසා තැන්නේ ජල ගබඩාව වැව වූ ලෙසම කඳුකරයේ ජල ගබඩාව වූයේ වනයෙන් වැසී ගිය කන්දයි.

මේ කොතරම් සාර්ථක ලෙස සිදු වූවද යන්න පැහැදිලි වන්නේ අපේ මුතුන්මිත්තන්ට ගොවිතැන සඳහා වසර පුරා උවමනා වන ජලය රඳවා ගැනීමට වැවක් අවශ්‍ය නොවීම නිසයි. අනෙක් අතට හැම කන්දක් පාමුලම කුඹුරු පිහිටීම මඟින් පෙන්නුම් කරන්නේ ඒවායේ ජල ප්‍රභවය වන්නේ කන්ද බවය.

පයින්ගේ ආගන්තුක බව
පයින්ගේ ආක මෙරටට මෙන්ම මෙම කලාපයේ බොහෝ රටවලට ද විනාශකාරී ප්‍රතිඵල උදාකර දුන්නේ එම ආකයේ

ඇති විශේෂිත ලක්ෂණ ගණනාවක් ම මෙරට පරිසරය හා නොගැළපීමේ තත්ත්වය නිසාය. Pinus ගණයට අයත් ආකවල ඇති ප්‍රධාන වෙනස්කමක් වන්නේ ඒවායේ ස්වාභාවික පරිසරය ජලය අධික පරිසරයක් වීමයි. නිවර්තන පරිසරයට ඔබේබෙන් ඇති උණුසුම් කලාපයේ බිම්වලට වසරකට වරක් හිම පතිත වන අතර වසන්තය පැමිණෙන විට, ඒ හිම දිය වීම නිසා අධික ජලය සහිත පරිසරයක් ඇති වේ. ඒ නිසා එම කාලයේ දී ශීත නිදාවෙන් අවදිවන ආක නැවත දළ දැමීම ආරම්භ කරන විට මූලිකව ම කළ යුතු කාර්යයක් ඇත. ඒ පසේ ඇති අධික ජල ප්‍රමාණය ඉක්මනින් පසෙන් ඉවත් කර වියළි තත්ත්වයට පත් කිරීමයි. එමඟින් ඉක්මනින්ම පසේ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය ආරම්භ කර ගැනීමයි. ඒ නිසාම පයින්ගේ ජල ස්වභාවය වන්නේ වැඩි වශයෙන් ජලය උරා ගැනීම සහ උරා ගන්නා ජලය වේගයෙන් ආක පත්‍ර මඟින් වායු ගෝලයට පිට කිරීම යි. එබැවින් ජලය අධික පසෙන් ජලය ඉවත් කිරීම ද පයින්ගේ ගසේ පාරිසරික කාර්යයකි. ඒ කාර්යය වේගවත් කිරීමට, මෙරට ආකවලින් වෙනස් වූ ලක්ෂණයක් ලෙස පයින්ගේ ආක පත්‍රවල උඩු හා යටි පැත්තේ පූර්විකා සෛල විශාල ප්‍රමාණයක් පවතී.

මෙරට වනාන්තරවල ස්වභාවය වන්නේ වැටෙන හැම දිය බිඳුවක්ම මුලින්ම පස තුළ පිහිටි උල්පත්වල රඳවා ගැනීම යි. ඉන් පසු වැඩි ජලය පොළොවෙන් සෙමෙන් ගලා ගොස් ගංගා ඇළ දොළවලට සහ මතුපිට ජලය රඳවා ගන්නා තෙත් බිම්වල එක් රැස් කිරීමයි. අපේ ගොවි ශිෂ්ටාචාරය තුළ වැව් දස දහස් ගණනක් සැකසෙන්නේ ඒ ජලය මුහුදට යාමට නොදී ගොවිතැන් සඳහා යොදා ගැනීමට ය.

අනෙක් අතට අපේ ශාක සදා හරිත වන අතර, වසරේ කිසිදු කාලයක පත්‍ර හැලීමක් සිදු නොකරයි. ඒ නිසා පස නිරාවරණය නොවන අතර, එමඟින් වසර පුරාම පසේ ජලය ආරක්ෂා කර දෙයි. පයිනස් සීත කාලයේ දී ඒ පරිසරයට ගැලපෙන ලෙස පත්‍ර හැළීම සිදු කරයි. එවිට පස නිරාවරණය වීම නිසා භූගත ජලය වාෂ්ප වීම වේගයෙන් සිදු වෙයි. මේ නිසා පයිනස්වලින් සිදු වන්නේ මූලික වශයෙන් ම අපේ ශාක විසින් පරිසරයට සිදු කරන කාර්යයේ ප්‍රතිවිරුද්ධ ක්‍රියාවලිය යි. මේ අනුව අපේ ශාක අරපිරිමැස්මෙන් මුදල් වියදම් කරන්නෙකු වන අතර පයිනස් යනු අපේ පරිසරයට එක් වූ නාස්තිකාර පුත්‍රයෙකි.

පතන් බිම් සමඟ බැඳුන පන ජීවිත

පයිනස් වගාවන් ඒවා පිහිටි ප්‍රදේශවලට පාරිසරික ප්‍රශ්න පමණක් නොව සමාජ සහ ආර්ථික අර්බුදයන් ද නිර්මාණය කර ඇත. උභවේ පයිනස් වගාව ආරම්භ කළ බිම් අතරින් වැඩි ප්‍රමාණයක්, පැවැති වනාන්තර විනාශ කිරීම නිසා පතන් බවට පත් වූ බිම් වේ. මේ පතන් තෘණ වර්ගවලින් මෙන්ම විවිධ ශාක වර්ගවලින් සමන්විත විය. පයිනස් වගාවන් ආරම්භ කිරීමට පෙර එම බිම් වල පැවැති පරිසර තත්වය ගැන වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තා හැර පයිනස් වගාවෙන් විය හැකි බලපෑම ගැන කළ හැකි අධ්‍යයනයක් නැත. ඒ නිසා කළින් පැවැති තත්වය ගැන තොරතුරු ලබාගත හැකි මාර්ග-

යන් වන්නේ එම වාර්තා සහ මේ වගාවන් ඇරඹීමට පෙර සිට ඒ ප්‍රදේශවල ජීවත්වන ජනතාව දක්වන තොරතුරුය. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සතු එවැනි වාර්තා අදාළ තොරතුරු සහිත පූර්ණ වාර්තා නොවන බව පෙනී යයි. ඒ නිසා අදත් ඒ ගැන වඩා නිවැරදි තොරතුරු ලබා ගත හැකි වන්නේ ඒ ප්‍රදේශවල ජීවත් වූ ජනතාවගෙන් ය.

පයිනස් වගාවට පෙර පතන් බිම්වල පැවති ශාක සහ තෘණ වර්ග මත යැපුණු ශාක භක්ෂක ක්ෂීරපායීන් රැසක් වාසය කළ බව ප්‍රදේශවාසී හූ පවසති. ඇතැම් පතන බිම් අලි ඇතුන්ට පවා ආහාර බිම් ලෙස පැවැත තිබේ. ඊට අමතරව වඳුරන් වල් උරුන්, හාටුන් මිම්මන් මුගටියන්, කලවැද්දන්, හෝතඹුවන්, දඬු ලේනුන් මෙන්ම මුවන් සහ ගෝනුන් ද සිටි බව පැවසේ. මේවායේ වැඩි වශයෙන් ම හමුවූ මාංශ භක්ෂක ක්ෂීරපායීයා වූයේ නරියන් බව ද පැවසේ. එහෙත් හඳුන් දිවියන්, කැලෑ දිවියන් සහ වල් බළලුන් ද ජීවත් වූ බව පැවසේ. ඊට අමතරව වලි කුකුළුන්, හබන් කුකුළුන් සහ වටුවන් වැනි පොළව මත ජීවත්වන පක්ෂීන් ගේ සිට උකස්සන් වැනි විවිධ කුරුලු වර්ග රැසක් ද උරගයන් සහ උභය ජීවින් රැසක් ද පතන බිම් පරිසරය මත ජීවත් වී ඇත. ඒ අනුව මේ බිම් සැලකිය යුතු තරමේ ඉහළ ජෛව විවිධත්වයකට හිමිකම් කියා ඇත. අනෙක් අතට මේ බිම් පෙර කාලයේ වැටිලි වගාවන් සඳහා වනාන්තර විනාශ කිරීම නිසා අවතැන් වූ සත්ත්වයන් රැසකට නිවහන් වී තිබූ බව ද පෙනී යයි. මේ බිම්-

වල වන සතුන්ට හොඳින් ආහාර පිරි තිබූ නිසා ම, අවට ගම්වල ජනතාව ගේ වගාවන්ට වඳුරන්, වල් උරුන් වැනි සතුන්ගෙන් සිදු වූ අහවරයන් පැවතියේ ඉතා අවම තත්වයක් බව ප්‍රදේශවාසීහූ පෙන්වා දෙති.

ඊට අමතරව එම තෘණ බිම් ප්‍රදේශයේ ජනතාව සතු වූ ගවයන් ගේ ආහාර බිම් බවට පත්ව තිබුණි. පැවති පතන් බිම් අධික ලෙස විවිධ තෘණ වර්ගවලින් පිරි තිබීම නිසා ගවයන්ට වෙනත් ආහාර සොයා දීමේ අවශ්‍යතාවක් නොතිබුණි. අනෙක් අතට ආහාර සඳහා විශාල තෘණ බිම් ප්‍රමාණයක් තිබීම නිසා විශාල ගවයන් ප්‍රමාණයක් ලැබුන බව ද ප්‍රදේශවාසීහූ පවසති. එපමණක් නොව මෙහි පැවැති විවිධ වූ ශාක ජනතාව ගේ ඉන්ධන අවශ්‍යතාවල සිටි විවිධ ආහාර සහ ඖෂධ අවශ්‍යතාවන් ද සපුරාලිය. ඊටත් අමතරව මේ පතන් බිම්වල පැවැති ප්‍රධානම ශාක වර්ග වන අරළු, බුළු, නෙල්ලි, කහට වල් ගොරකා, වැනි ශාක ඔවුන්ට විවිධ අමතර ආදායම් මාර්ග ද සකස් කර දී තිබුණි.

පතන් බිම් ගිනි තැබීම

ගවයන් ගේ ආහාර සඳහා තෘණ බිම් පවත්වා ගෙන යාම පිණිස ආතැම් පතන් බිම් ප්‍රදේශවාසීන් විසින් ම ගිනි තැබීම ද සිදු විය. මේ පතන් බිම් ගිනි තැබීම තුළින් මහා ලැවී ගිනි ඇති වීමත් සිදු නොවූයේ ඒ බිම් හොඳ තෙතමනයක් සහිතව පැවති නිසා සහ ඒවා කළ ආකාරයේ යම් පාලනයක් ද පැවැති නිසාය. අනෙක් අතට මේ ඉඩම්වල සිටි දියපාරවල් පහළ බිම් කරා ගලා ආ අතර උල්පත් රැසක් ද මේ බිම්වල පැවැතිණි. ඊට හේතුව මේ තෘණ බිම් ද හොඳ ජල පෝෂක ලෙස ක්‍රියා කිරීමයි. අදත් පහළ උභවට ආසන්නව පයිනස් වගා නොකළ පතන් බිම්වලින් ගලා එන දිය පාරවල් සහ උල්පත් මේ බවට ඇති හොඳම සාක්ෂියයි. මේ බිම් හොඳ ජල උල්පත් ලෙස පැවති නිසා ඒවා අදට වඩා සාපේක්ෂ වශයෙන් තෙත්ව පැවතීම මේ ගිනි මහා ලැවීගිනි ලෙස විශාල ප්‍රදේශ කරා පැතිරීම වළක්වා දැමූ බවට පෙනී යයි. මෙහි දී පෙන්වා දෙන තවත් කරුණක් වන්නේ එදා මේ ගම්වල ජනතාව සතුව විශාල ගවයින් ප්‍රමාණයක් සිටි නිසා උන්ගේ ආහාර බිම් වූයේ මේ පතන බිම්වල තණ කොළ ය. විශාල ගව ප්‍රමාණයක් නිරන්තරව ම මේ තෘණ වර්ග ආහාරයට ගත් නිසා වියළි කාලය වන විට මහා ගිනි ඇතිකර වීමට තරම් උස්ව වැඩුන තණ කොළ මේ පතන් බිම්වල ඉතිරි වී නොතිබිණි.

විශේෂයෙන් විශලී සමය ළං වෙන විට සෙමෙන් වැඩෙන තණ කොළ වැඩි වශයෙන් ආහාරයට ගැනීම නිසා ඉතිරිව පැවති තණකොළ ප්‍රමාණය ඉතා පහළ මට්ටමක පැවතීම, මේ ගිනි මහා ගිනි බවට පත් නොවීමට සහ එමඟින් පෛව-විවිධත්වයට හානිය අවම වීමට හේතු වී තිබේ.

මේ ප්‍රදේශයේ ජනතාව ගේ සමාජ ජීවිතය පිළිබඳ කරන හැඳුරුම්වල දී පෙනී යන කරුණක් වන්නේ මේ බිම්වල පදිංචි වී සිටි ජනතාවගෙන් වැඩි පිරිසක් 1841 දී බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයන් පැනවූ මුඩුබිම් පනත මඟින් තම සාම්ප්‍රදායික බිම් වැවිලි වගාවන් කොල්ලා කෑමට ලක් වීම නිසා අවතැන් වූ අය බවය. එසේ තම පාරම්පරික බිම් අහිමිව ගිය පසු මේ බෑවුම් පෙදෙස් කරා පැමිණ ගොවිතැන මඟින්ම වසර සිය ගණනක් ජීවත්ව සිටි බව ය. ඒ නිසා මේ බිම් ගිනි තැබීම වැනි දේ සිදු වූවත් එම බිම් වසර සිය ගණනක් පැවති එවැනි ක්‍රියා හමුවේ වුව ද ඉහළ පෛවිවිධත්වයක් රැක ගැනීමට හේතු වී ඇත. ඊට හේතුව ලෙස පෙනී යන්නේ පතන් ගිනි තැබීම පවා පරිසරයේ පැවැත්මට දරාගත හැකි ප්‍රමාණයක් තුළ සිදු කිරීමට ඔවුන්ට පරිසරය ගැන හොඳ අවබෝධයක් පැවැති බවයි. ඒ නිසා මේ ජනතාවගේ වගාවන් හොඳින් කරගෙන යාමට ඔවුන්ට හැකි වූ අතර මේ ගම්වල ආදායම් අර්බුද හෝ විරැකියාවන් පයින්ස් වගාවේ භානිකර තත්ත්වයන් මතු වනතුරු නොතිබූ බව ප්‍රදේශවාසීන් විසින් පෙන්වා දෙනු ලබයි. තම ගව පාලනය කොතරම් හොඳින් පැවතියද යන්න පෙන්වා දෙමින් එක් වැඩිමහලු ගම්වැසියකු පවසා සිටියේ පයින්ස් නිසා ඒ බිම්වල යටිරෝපණය නැතිවී ගව සම්පත ගමෙන් තුරන් වනතුරු ගමට කිසිවෙකු පිටි කිරි නොගෙන ආ බවයි.

ජලයෙන් අඩුවක් නොතිබීම

පයින්ස් වගා කර ඇති බිම් මුඩුබිම් බව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු පැවසුවද ඒවා බොහොමයක් හොඳ වනාන්තර ලෙස පැවැති බව ප්‍රදේශවාසීහු පෙන්වා දෙති. මෙයින් හොඳින් ම තේරුම් ගැනීමට හැකි වන්නේ 1841 දී සුද්දන් විසින් ඉහළ පෛවිවිධත්වයක් සහ හොඳ ජල පෝෂක ලෙස පැවති වනාන්තර බිම් කොල්ල කෑමට යොදා ගැනීමේ දී ඒවා ද හැඳින්වූයේ මුඩු බිම් ලෙස වීමයි. මේ නිසා සුද්දා මෙන්ම සුද්දා ගේ ගෝලයන්ට ද තම අවශ්‍යතාවන් ඉටු කර ගැනීමේ දී මේ බිම් මුඩුබිම් වී ඇති බව පෙනී යයි.

මේවා හොඳ ජල පෝෂක ප්‍රදේශ වූ නිසා මේවාගෙන් පහළට වසර පුරා ගලා ආ දිය පාරවල් කඳු පාමුලට වන්නට පිහිටි හෙල්මළු කුඹුරුවලට සහ වෙනත් ඛෝග

වගාවන්ට මෙන්ම ජනතාවගේ මූලික අවශ්‍යතාවන්ට පිරිසිදු ජලය අඩුවකින් තොරව නොමිලේ ම සැපයී ය.

ප්‍රදේශවාසීන් විසින් අදත් පෙන්වා දෙනු ලබන්නේ එදා පැවති හෙල්මළු කුඹුරු බොහොමයක්ම පැවතියේ හැල් කුඹුරු හෙවත් අධික ලෙස මඩ සහිත වූ කුඹුරු ලෙස බව යි. එපමණක් නොව පහළින් ගලා ගිය ඇළ දොළවලට ජලය සැපයුවේ මේ කඳු අතරින් ගලා ඇවිත් මේ ගම්වල අවශ්‍යතාවන් නොමසුරුව ඉටු කර දී එයින්ම ඔබ්බට ගලා ගිය ධාරාවන් බවයි.

මධ්‍ය කඳුකරයේ පිහිටි හැම කන්දක් ම මෙලෙස කුමන හෝ ගංගාවක ජල පෝෂක බිමක් ලෙස ක්‍රියා කරයි. ඒ නිසා ම ලංකාවේ සිතියමක් දෙස බැලූ විට මධ්‍ය කඳුකරයෙන් උපත ලබා ලංකාවේ දස අතට තැන්න දිගේ ගලා යන ගංගා අති මහත් ප්‍රමාණය මේ බවට ඇති හොඳම සාක්ෂියයි. ඒ නිසා පයින්ස් සහ යුකැලිප්ටස් වගාවන් සඳහා බිලි දුන් ඒ හැම කන්දක් ම අද වනවිට අතීතයේ මෙන් ජල පෝෂකයන් ලෙස ක්‍රියා කරන්නේ නැත. ඒ නිසා අද වනවිට ඒ හැම කන්දකින් ම පෝෂණය වූ මෙරට ගංගාවල ජල මට්ටම වැසි සමයේ දී ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යමින් මහා ගංවතුර ව්‍යාසනයක් ඇති කරන අතර ම,

පයින්ස් වගා කර ඇති බිම් මුඩුබිම් බව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු පැවසුවද ඒවා බොහොමයක් හොඳ වනාන්තර ලෙස පැවැති බව ප්‍රදේශවාසීහු පෙන්වා දෙති. මෙයින් හොඳින් ම තේරුම් ගැනීමට හැකි වන්නේ 1841 දී සුද්දන් විසින් ඉහළ පෛවිවිධත්වයක් සහ හොඳ ජල පෝෂක ලෙස පැවති වනාන්තර බිම් කොල්ල කෑමට යොදා ගැනීමේ දී ඒවා ද හැඳින්වූයේ මුඩු බිම් ලෙස වීමයි.

වැසි අවසන් වී ටික කලක් ගත වෙද්දී සිඳි ගොස් ඒ ගංගා ඇළ දොළ වියළි බිම් බවට පත් කරයි. අනෙක් අතට මහා වැසි සමග පහළට ගසා ගෙන එන පස් සහ මඩවලින් ඒ ගංගා සහ ඇළ මාර්ග ගොඩ කර දමයි. මෙහි දී වඩාත් සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණ වන්නේ අද වනවිට මහවැලි ගඟේ ජල පෝෂක බිම් බොහෝමයක් පයින් සහ යුකැලිප්ටස් වගාවන්ගෙන් වැසි පැවතීම ය. වසර සිය දහස් ගණනක් හොඳින් ක්‍රියා කරන අපේ සාම්ප්‍රදායික වාරි නිර්මාණවලට සාපේක්ෂව ඉතා කෙටි කාලයකින් ම බොහෝ දුරට බිඳ වැටී තිබෙන මහවැලි යෝජනා ක්‍රමයේ අසාර්ථක බව පැහැදිලිව පෙනී යයි. ඒ බව පෙන්වා දීමට යොදා ගන්නා එක් සාධකයක් වන්නේ කඳුකරයේ පිහිටා එහි ප්‍රධාන ජලාශවල ජල විදුලිය නිපැවැත්වීමේ හැකියාව දැඩි ලෙස පහළ වැටී තිබීමයි. මෙයට මුල්ම හේතුව වන්නේ අතීතයේ මෙන් වසර පුරා අඛණ්ඩව ගලන දිය පාරවල්වලින් ඒවා පෝෂණය නොවීමයි. එයට හේතුව වන්නේ ඒවායේ ජල පෝෂක ප්‍රදේශ පුරා පවතින පයින් වගාව බවද පැහැදිලි වී අවසන්ය. අනෙක් අතට අද වනවිට ඒ ජලාශ විශාල වශයෙන් රොන් මඩවලින් පිරී තිබීමට හේතුව වන්නේ ද මේ පයින් සහ යුකැලිප්ටස් වගා බිම්වලින් සෝදා එන මහා පස් කන්දරාවයි. ඒ

නිසාම අද කෙටි වැස්සක දී මේ ජලාශ පිරී ඉතිරි ගොස් වාන් දමන අතර කෙටි නියඟයක දී ඉක්මනින් ම වියළි පිට්ටනි බවට පත් වෙයි. එම නිසා මහවැලි ව්‍යාපෘතියේ අසාර්ථකත්වයට සහ මෙරට ජල විදුලිබල අර්බුදයේ කොටසක් වන්නේ ද හසරක් නොදැක බලධාරීන් විසින් කඳුකරයේ අති කළ පයින් සහ යුකැලිප්ටස් වගාවන් ය.

පයින්වල පරිසර බලපෑම

පයින් වගාව සඳහා තෝරා ගත්තේ වැවිලි වගාවන්වලට මධ්‍ය කඳුකර වනාන්තර බිලි ගැනීමෙන් පසුව ඉතිරිව පැවති මෙවන් පාරිසරික කාර්යයන් ඉටු කරමින් තිබූ අපේ කඳු සහ පතන් බිම්ය. නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ පයින් වගාව සඳහා යොදා ගෙන ඇති ඇතැම් ඉහළ කඳු, ජල පෝෂක ප්‍රදේශ ලෙස පැවැතීම සඳහා එදා සුද්දන් පවා අනවරයට ලක් නොකළ වන බිම් ය. පරිසරයට වඩා යහපතක් කිරීම සඳහා යැයි කියමින් අපේ කළු සුද්දන් මුලින්ම කළේ මෙම බිම්වල පැවැති ජෛවවිවිධත්වය වනසා දමා ඒකීය වගාවන් ලෙස පයින් වගා කිරීම යි. මෙරට සාම්ප්‍රදායික භූමි පරිහරණ රටාවේ විශේෂිත ලක්ෂණය වන්නේතැම විටම ඒකීය වගාවන්වලින් තොර වීමයි. ශ්‍රී ලංකාව වැනි කුඩා බිම් ප්‍රමාණයක් ඇති

රටක මූලික අවශ්‍යතාව වන්නේ කුඩා බිම් විවිධ කාර්යයන් රැසක් සඳහා යොදා ගැනීම යි. ඒකීය වගාවන් මෙරට පරිසරයට කිසිසේත්ම නොගැළපෙන දෙයක් වන්නේ මෙරට කුමන ප්‍රදේශයක් ගෙන බැලුවත් ඒ බිමේ ඇති ඉහළ ශාක විවිධත්වය මත, ඉහළ සත්ත්ව විවිධත්වයක් ද පවතින නිසා ය.

නිදසුනක් ලෙස මෙරට සාම්ප්‍රදායික හේනක පවා අඩු තරමින් විවිධ ශාක වර්ග 100 කට අධික ප්‍රමාණයක් දැකිය හැකිය. එසේම ඒකීය වගා බිමක් ලෙස පෙනෙන කුඹුරක පවා වී ප්‍රභේද 20 ක් වත් පැවැති අතර ඕවිටේ මෙන්ම නියර-වල පවා විවිධ පැළෑටි සහ බෝග රැසක් වගා කෙරුණි. විශේෂයෙන් ම අපේ සාම්ප්‍රදායික වගා බිම්වල මී ගස් වැනි නයිට්‍රජන් තිර කිරීමට අවශ්‍ය ශාක අඩුවක් නොමැතිව පවත්වාගත් නිසා යුරියා පොහොර පිටින් ගෙනත් දැමීමට අවශ්‍ය නොවුණි.

ඒනිසා මෙරට ඇති කරන මොනගම් හෝ ඒකීය වගාවක් පරිසර තත්ත්වයන් වර්ධනය කිරීමක් නොව, ඒ පරිසරය සහ මුලින්ම වනසා දැමීමකි. මෙහි දී හොඳින් ම අවධාරණය කළ යුතු වන්නේ පරිසරයට හිතකාමී ක්‍රියාවක් ලෙස හඳුන්වමින් අද වාණිජ ව්‍යාපාර ලෙස සිදු කරන තේක්ක වගාවෙන් පවා සිදු වන්නේ මෙම විනාශයම බවයි.

විවිධ වූ ශාක මත යැපෙන විවිධ සතුන්ට තනි ශාක වර්ගයක් විසින් ආධිපත්‍ය පතුරුවා හැරිය බිමක් මත යැපීමට සැලැසීම ඒ ජීවීන් ගේ පැවැත්ම වනසා දැමීමකි. පයින් හඳුන්වාදීමට මුල් වූ හැම දොනට ම තේරුම් ගැනීමට නොහැකි වූ මූලික ම සත්‍යය වෙන්නේ මෙය යි. ඒ නිසාම පයින් වගාවෙන් සිදු වූ මූලික ම පරිසර විනාශ වන්නේ එම බිම්වල පැවැති ජෛවවිවිධත්වය වනසා දැමීමයි.

ස්වාභාවික ජීවන චක්‍ර මරා දැමීම

අපේ ස්වාභාවික චක්‍රයක් තුළ පවතින්නේ ජීවීන් සහ දහස් ගණනක් එකිනෙකා සමග සහජීවනයක් පවත්වා ගන්නා ස්වාභාවික ජීවන චක්‍රයකි. එහිදී හැම ජීවියෙකුට ම අනෙක් ජීවියාගේ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වේ. වනයක ප්‍රධාන ජීවී වර්ගය වන්නේ ශාක යි. අපේ නිවර්තන කලාපයේ වනාන්තරවල ශාක විවිධත්වය ඉතා අධික ය. ඒ නිසා විවිධ වූ ශාක මත යැපෙන විවිධ වූ ජීවීහු සිටිති. එහෙත් එම බිමෙහි වූ විවිධ ශාක ඉවත් කර එහි එකම ශාක වර්ගයක් වගා කළ විට එහි ඇති වන්නේ හාත්පසින්ම වෙනස් වූ තත්ත්වයකි.

විශේෂයෙන් ම කවදාවත් එම බිමේ නොවූ එම පරිසරයේ ශාකවලට වඩා වෙනස් ලක්ෂණ සහ වෙනත් ක්‍රියාකාරීත්වයක් ඇති එක් ශාක වර්ගයක් විසින් පරිසරය අල්ලා ගත් විට ඇතිවන තත්ත්වය ස්වාභාවික තත්ත්වයක් නොව විකෘති තත්ත්වයකි. ස්වාභාවික වනයක දී ශාක පොළොවෙන් උරාගන්නා පොහොර තම පත්‍ර හැළීම සහ ඒ පත්‍ර දිරා යෑම තුළින් නැවත පොළොවට එක්වෙයි. ඊට අමතරව ඒ ශාක පත්‍ර ආහාරයට ගන්නා සතුන්ගේ බෙටි මඟින් ඉතා ඉක්මනින් පීරණය වූ පොහොරක් පසට එක් වෙයි.

පයින් ශාකය මෙරටට ආගන්තුකයෙකු වූ නිසා මෙරට පිටින් වූ කිසිදු පීවියකුට පයින් ශාකය මත යැපීමේ පුරුද්දක් නොවුණි. අනෙක් අතට පයින් ශාකය මෙරට සතුන්ට ආහාරයට ගත හැකි කිසිවක් නිපැයීමේ දු සිදු නොකළේ ය. ඊට හේතුව අවම වශයෙන් මේ පයින් ශාකවල පත්‍ර මෙහි පැවැති අනෙක් ශාකවල පත්‍ර මෙන් මෙරට සතුන්ට ආහාරයට ගත නොහැකි වීම ය. පයින් ශාකවල පත්‍රවල අඩංගු ලිහිනින් ප්‍රමාණය දේශීය ශාකවලට වඩා ඉතා අධික වන අතර ඒ නිසා ඒවා ස්වභාවයෙන් ම රළු සහ ඝන පත්‍ර වේ. ඒ නිසා මෙරට පිටින් වන සතුන්ට අධික ලිහිනින් ප්‍රමාණයක් ඇති ශාක පත්‍ර පීරණය කිරීමට නොහැකි බැවින් උන්ට මේ ශාකවලින් ලබා ගත හැකි ආහාරයක් නොමැත. අනෙක් අතට පයින් ශාකය යනු රෙසින් ලෙස හැඳින්වෙන වාෂ්පශීලී රසායනික සංයෝග අඩංගු ශාක වේ. ඒ නිසා ඒවායේ පත්‍රවලින් යම් ප්‍රමාණයක් මේ වාෂ්පශීලී රසායනික සංයෝග අඩංගු වේ. මේ නුපුරුදු සහ සිරුරට නොගැළපෙන තත්ත්වය නිසා දැළඹුවෙකුට හෝ මේ පත්‍ර ආහාරයට ගත නොහැකිය. මෙරට මොනම හෝ සතෙකු මේ ශාක කොටස් ආහාරයට නොගන්නා නිසා මේ ශාකවල වර්ධනයට බාධාවක් ඇති නොවේ. පයින් අනෙක් දේශීය ශාකවලට වඩා හොඳින් වර්ධනය වන බව පවසන අය එයට හේතුව වෙනත් පිටින් මෙම ශාක මත යැපීමක් සිදු නොවීම බව පෙන්වා දීමට ඉදිරිපත් නොවෙති.

මෙහි දී අමතක නොකළ යුතු වැදගත් ම කරුණ වන්නේ මෙරට පවතින හැම ශාකයක් ම ආත්මාර්ථකාරීව පිවිසිවන ශාක නොව, මොනසමී හෝ පිටින් ගණනාවකට විවිධ ආකාරයෙන් ඒවා මත යැපීමට ඉඩ දෙන ශාක බවයි.

අවම වශයෙන් මේ වගා බිම් සතුන් ලගින වාසස්ථානයක් හෝ නොවීමට හේතුව වන්නේ පයින් වගා බිම්වල සමනළයකු බිත්තර දැමීමට හෝ කුඩුවක් සෑදීමට කුරුල්ලකු හෝ ඉදිරිපත් නොවන නිසා ය. සාමාන්‍යයෙන් කුරුල්ලකු කුඩුවක් සෑදීමට

හෝ පෙළඹෙන්නේ අවටින් තම පැටවුන්ට ආහාර සොයා දීමට ඇති හැකියාව අනුව ය. බිත්තරයෙන් බිහි වෙන පැටවුන්ට මුල් කාලයේ දී අධික ආහාර ප්‍රමාණයක් ලබා දිය යුතු පයින් වගාවක ඇති ශාක මත කුඩුවක් සකස් කළ විට කුරුල්ල දෙමාපියන්ට පැටවුන්ට ආහාර සෙවීමට බොහෝ දුර යාමට සිදුවන අතර ඒ සඳහා වන මහන්සිය උන් ගේ පැවැත්මට ඔරොත්තු නොදෙන්නකි.

පයින් වගාවන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින අයකු පසුගිය කාලයේ මෙම තත්ත්වයට පිළිතුරු දෙමින් පෙන්වා දී තිබුණේ ඇතැම් පයින් වගාවන් තුළ මෑතක දී අලු කොබෙයියන් කුඩු සාදා තිබූ බව නිරීක්ෂණය කළ බවයි.

විශාල කුරුල්ල විවිධත්වයක් තිබූ බිමක් වනසා දමා වසර 40 කට පමණ පසු දැන් එහි එක කුරුල්ල විශේෂයක් පමණක් සිටින බව පෙන්වා දීමෙන් සතුටු විය හැකි වන්නේ සැබෑ නරුමයකුට පමණි. එසේ පෙන්වා දීම මඟින් කරන්නේ ද තමන් විසින් මේ බිම්වලට කළ ජෛව හානිය පෙන්වා දීම බව, මේ පයින් වන්දනා නඩයට තේරුම් ගත නොහැකි වීම, ඔවුන්ගේ පරිසර විෂය ගැන ඇති මන්ද දැනුම් සහ විදේශ ගැති මානසිකත්වය හොඳින්ම පෙන්වා දීමකි.

සතුන් ගේ ආහාරය බවට පත් නොවන නිසා වියළි පෙළොව මතට වැටෙන පයින් පත්‍ර ප්‍රමාණය අධික ය. එසේම ලිහිනින් ප්‍රමාණය අධික වීම සහ පවතින රසායනික සංයෝග නිසා මෙරට ස්වාභාවිකව පිටින් වන දිලීර සහ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ට මේ පත්‍ර ඉක්මනින් පීරණය කර පසට එක් කිරීමේ හැකියාවක් නැත. ඒ නිසා පයින් වගාවක් තුළ ස්වාභාවික වනයක මෙන් පසෙන් උරා ගන්නා පොහොර යළි ඉක්මනින් ම පසට ලබා දීමේ වක්‍රීය ක්‍රියාවලිය සිදු නොවේ. එම පොහොර වක්‍රීය බිඳ වැටීම මඟින් පසේ සමතුලිතතාව බිඳ වැටෙයි. පයින් ශාකවල මුල් ගැඹුරට යමින් පොහොර උරා ගන්නා අතර ඒ පොහොර පසට ලබා නොදීම නිසා පස නිසරු වීම් ඇරඹෙයි. පයින් සමග තරග කිරීමට නොහැකි යටි ස්ථරයේ දේශීය ශාක මේ නිසා වැනසී යාම ඇරඹෙයි.

අනෙක් අතට දිරා නොයන පයින් පත්‍ර නිසා ස්වාභාවික වනයක පොළව මතුපිට දිරා යන කොළ රොඩු නිසා ඇති වන තෙත් ස්වභාවයක් මේවායේ ඇති නොවෙයි. එබැවින් පයින් වගාවක මතුපිට දැකිය හැකි වන්නේ අපේ වනාන්තරයක මෙන් තෙත් පොළවක් නොව, වියළි පත්‍ර සහිත වියළි කොළ රොඩු තට්ටුවකි. ඒ නිසාම පයින් වගාවක මතුපිට පස අපේ ස්වාභාවික වනයක මෙන් හියුමස් සහිත තෙත් පසක් නොව, වියළි ගිය

අද වනවිට මහවැලි ගඟේ ජල පෝෂක බිම් බොහෝමයක් පයින් සහ යුකැලිප්ටස් වගාවන්ගෙන් වැසී පවතී. ඒ බව පෙන්වා දීමට යොදා ගන්නා එක් සාධකයක් වන්නේ කඳුකරයේ පිහිටා එහි ප්‍රධාන ජලාශවල ජල විදුලිය නිපැයීමේ හැකියාව දැඩි ලෙස පහළ වැටී තිබීමයි. මෙයට මුල්ම හේතුව වන්නේ අතීතයේ මෙන් වසර පුරා අඛණ්ඩව ගලන දිය පාරවල්වලින් ඒවා පෝෂණය නොවීමයි.

බොරළු වැනි පසකි. මේ බව පයින් වගාවක ඇති පයින් කොළ රොඩු තට්ටුව ඉවත් කර බැලූ විට පැහැදිලිව දැකිය හැකිය. පසේ තෙත් ස්වභාවය නොමැති නිසාත්, පීරණය කර ආහාර ගත හැකි හියුමස් තට්ටුවක් නැති නිසා ගැඩවිලුන් වැනි පිටින් එම පස පිවිසිය නොහැකි ය.

කැලෑ ගිනි වර්ධනය කිරීම

වියළි සමයේ දී පහසුවෙන් ම මේ පයින් පත්‍ර ගිනි ගැනීම සිදු වෙයි. එසේම පත්‍රවල ඇති වාෂ්පශීලී රසායනික දුෂිත නිසා ගිනි ගැනීම පහසු කරවන අතර ගි පැතිරීම ද පහසු වෙයි. අනෙක් අතර පයින් පත්‍ර ගිනි ගැනීමේ දී පසට එක වන රසායනික සංයෝග පසේ රසායනික සංයුතිය වෙනස් කරන අතරම ඒ නුහුරු වාෂ්පශීලී රසායනික තත්ව පාංශු පිටින් දැඩි අහිතකර පරිසරය නිර්මාණය කරයි. මේ හේතුව නිසා විය පතන් බිම්වල ඇති පයින් වගාවන්ට යටි ස්ථරයේ ශාක දැකිය නොහැකි අතර ජල වාෂ්ප අධික තෙත් පරිසරවල ඇ වගාවන්වල පවා දැකිය හැකි වන්නේ අ විවිධත්වයක් සහිත නිසරු බිම්ව වැඩෙන කැකිල්ල, යකඩමරන් වැනි ශාය. මේ සඳහා හොඳ ම සැසඳීම ක හැකි වන්නේ සිංහරාජ වනය ආශ්‍රිත පවතින පයින් වගාවන් ය.

පයිනස් වගාවක මතුපිට පස අපේ ස්වාභාවික වනයක මෙන් හියුමස් සහිත තෙත් පසක් නොව, වියළි ගිය බොරළු වැනි පසකි. මේ බව පයිනස් වගාවක ඇති පයිනස් කොළ රොඩු තට්ටුව ඉවත් කර බැලූ විට පැහැදිලිව ම දැකිය හැකි ය. පසේ තෙත් ස්වභාවයක් නොමැති නිසාත්, ජීර්ණය කර ආහාරයට ගත හැකි හියුමස් තට්ටුවක් නැති නිසාත් ගැඹවිලුන් වැනි ජීවීන්ට එම පසෙහි ජීවත්විය නොහැකි ය.

ස්වාභාවික වනයේ යටි ස්ථරයේ විශාල විවි-
ධත්වයක් සහිත පැළෑටි වර්ග හමුවෙද්දී පයිනස් වගාවන්වල දැකිය හැකි වන්නේ කලින් පෙන්වා දුන් පැළෑටි වර්ග කීපයක් පමණි.

පාංශු බාදනය වර්ධනය කිරීම

වියළි කාලයේ පත්‍ර ගිනි ගැනීම සහ නිරාව-
රණය වීම සමඟ ඇතිවන අර්බුදය වන්නේ දැඩි මෝසම් වැසිවල දී වේග-
යෙන් මතුපිට පස සෝදා යාම සිදු වීමයි. එසේම වියළි කාලයේ දී උණුසුම් නිසා පස ඉරතලා යන අතර ඒ නිසා අඟල් කීපයක් යටට පස කැබලිවලට කැඩී කුඩා කැබලි බවට පත් වෙයි. පසුව මෝසම් වැසි සමයේ දී වේගයෙන් වැටෙන වැනි බින්දු සහ වූ පස තුළට උරා ගැනීමක් සිදු නොවී, වේගයෙන් පහළට ගලා යාම සිදු වේ. ඒ වේගවත් ගලා යාම සමඟ කැබලි වූ පස් සේදී යාම සිදු වේ. මේ නිසා සෑම වසරක දී ම මෝසම් වැසි සමය අවසන් වන විට පයිනස් වගාවක පස අඟලකින් දෙකකින් පමණ අඩු වී ඇති ආකාරය පහසුවෙන් නිරීක්ෂණය කළ හැකි ය. මෙහි අවසන් ප්‍රතිඵලය වන්නේ පාංශු බාදන රැකගත් අපේ ස්වාභාවික වන බිම්වල කාර්යයට ප්‍රතිචිරද්ධ ලෙස පයි-
නස් වගාවන් මතුපිට පස සෝදා යාම උග්‍ර

කරවන බවයි. නිරීක්ෂණයන්ට ලක් වූ පහළ උළුව ප්‍රදේශවල බදුල්ල, වැලිමඩ, වැල්ලවාය ආසන්න ප්‍රදේශවල වසර 30 කට වැඩි බොහෝ පයිනස් වගා බිම්වල පස සම්පූර්ණයෙන් ම සේදී ගොස් ගල් මතු වී ඇති අතර එම ශාකවල මුල්වල ඇරඹුම අද තිබෙන පස් මට්ටමේ සිට අඩි 2 ක් පමණ ඉහළින් දැකිය හැකි ය. ඇතැම් වගා බිම්වල ශාක සමපූර්ණයෙන් ම පස රහිතව ගල මත පවතින ආකාරය ද නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

ජලය උරා ගැනීම අඩාල වීම

මතුපිට පස සහ වීමට එක් හේතුවක් වන්නේ ගැඹවිලුන් ඇතුළු පාංශු ජීවීන් මේ පසේ නොමැති වීම නිසා පස බූරුල් කිරීමේ කාර්යය බිඳ වැටීමයි. අනෙක් අතට වියළි කාලයේ දී සිදුවන ගිනි ගැනීම නිසා, පසට එක්වන විවිධ රසාය-
නික සංයෝග හේතුවෙන් පස අස්වා-
භාවික ලෙස සහ වීමක් ද සිදු වේ. ඒ නිසා මේ වැසි ජලය පෙළොව තුළට උරා නොගෙන වේගයෙන් ගලා යාම සිදුවේ. මෙකී ප්‍රතිඵලය වී ඇත්තේ මේ බිම්වල පොළොව යට තිබූ උල්පත් වැසි ජලයෙන් පුරවාලීම සිදු නොවීමයි. මේ නිසා වසර පුරා ගලා ගිය දිය පාරවල් වැසි අවසන් වී කෙටි කාලයකින්ම වියළී යයි. උල්පත් සිඳී යාම නිසා අවට ප්‍රදේශයේ ම ලීං ද ඉක්මනින් ම සිඳී වියළී යාම සිදුවී ඇත. මේ නිසා වැස්ස අවසන් වී ටික දිනකින්ම වියළි පරිසරයක් බවට වසර කීපයක් යන විට පත් වීම ඇරඹුණි. මෙම වියළි තත්ත්-
වය නිසා එදා ඉතා සිසිල්ව පැවැති බණ්-
ඩාරවෙල ඇතුළු කඳුකරයේ සහ උළුවේ ප්‍රදේශ ක්‍රමයෙන් වියළි බවට පත්ව තිබේ. ඒනිසා මේ ප්‍රදේශයේ දේශගුණ තත්ත්වය ද අද වනවිට උඩු යටිකුරු කරවීමට පයි-
නස් වගාවන් සමත් ව ඇත.

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු මේ ව්‍යවසායට වගකිව යුතු අය විසින් මේ බිම් පයිනස් හෝ යුකැලිප්ටස් "වනාන්-
තර" ලෙස හැඳින්වූවද මෙරට පරිස-
රවේදීන් විසින් ඒවා පයිනස් හෝ යුකැලිප්ටස් වගාවන් ලෙස හැඳින්වීමට හේතුව වන්නේ මේවා අපේ ස්වාභාවික වනාන්තරයක කාර්යය කිසිසේත් ඉටු නොකරන නිසා ය. ඒවා වඩාත් සමාන වන්නේ අපේ කඳුකර වනාන්තර වනසා ඇති කළු හෝ වගාවන්ට ය. මුල දී පෙන්වා දුන් අන්දමට තායිලන්ත ජනතාව පවසන පරිදි මේවා හැඳින්වීමට වඩා සුදුසු වන්නේ "වන වගාව නමින් එන වන විනාශය" යන්නය.

පයිනස් නිර්මාණය කළ සමාජ අර්බුදය

මෙරට කඳුකරයේ ජනතාව වසර දහස් ගණනක් ගත කළ ස්වාධීන ආර්ථික නිද-
හස සහ පරිසර සම්පත් භුක්ති විඳීම මුල් වරට වැනසී ගියේ සුද්දන් විසින් වැවිලි

වගාවන් සඳහා ඒ ඉඩම් කොල්ල කා ගෙන වැසි වනාන්තර වනසා දමා මුලින්ම කෝපි සහ පසුව හෝ වගාවන් ඇති කිරීමක් සමඟ ය. එදා තම ඉඩම් ගම්බිම් වැවිලි වගාවන් කොල්ලා කෑ පසු උළුවේ කඳු අතර පිහිටි නිම්න භූමි අත-
රට පලා යාමට ඒ ජනතාවට සිදු විය. ඉන්පසු ඒ කඳු අතර යහතින් ජීවත් වූ ජනතාව ගේ පරිසරය සහ ජීවන රටාව දෙවැනි වරට වනසා දැමීම ඇරඹෙන්නේ අපේ කළු සුද්දන් විසින් ඒ කඳුවල පයි-
නස් සහ යුකැලිප්ටස් වගාවන් ඇරඹීමත් සමඟ ය. එය මුල් වරට වැවිලි වගා මඟින් වනසා දැමූ කන්දේ ජල ගබඩාව පයිනස් මඟින් දෙවැනි වරටත් විනාශ කිරීමක් විය.

පයිනස් වගාවන් නිර්මාණය කළ මූලික ම සමාජ අර්බුදය වන්නේ ගොවිතැනින් ජීවත් වූ මේ ජනතාවට තම වගාවන් පවත්වා ගත නොහැකි තරම් ජල හිඟ-
යක් ඇති කිරීම යි. එමඟින් එදා හැල් කුඹුරු ලෙස පැවති මඩින් පිරි කුඹුරු වසර 15 ක තරම් කෙටි කාල සීමාවක දී වගා කළ නොහැකි වියළි බිම් බවට පත් විය.

ඒනිසා වසර සිය ගණනක් තමන්ට බහ සැපයූ කුඹුරු අත්හැර දැමීමට මේ ගම්-
වල ජනතාවට සිදු විය. එළවළු බෝග වගා කළ බිම්වලට ක්‍රමයෙන් ජලය සපයා ගැනීම අර්බුදයක් බවට පත් වන්නේ කන්දේ සිට ගලා එන දිය පාර-
වල් කෙටි කලකින් ම සිඳී යාම ඇරඹුණ විටදී ය.

එසේම කන්දේ සිට එදා ගොවි බිම් වෙත ගලා ආ දිරාගිය කාබනික පොහොර වෙනුවට දැන් සෝදා එන නිසරු පස් සහ වැලි අවසානයේ රැඳෙන්නේ ද මේ ගොවි බිම්වල ය. මෙම තත්ත්වය කොතරම් උග්‍ර වී ඇත් ද යන්න පැහැදිලි වූයේ පයිනස් කොම්සම හමුවේ සහ මාධ්‍ය චාරිකාවේ දී ප්‍රදේශවාසීන් පෙන්වා දුන් කරුණු අනුව ය.

මෙම දිය උල්පත් වැනසී යාම නිසා ජල හිඟයට උග්‍ර ලෙස මුහුණ දුන් ප්‍රදේශයක් වූයේ බණ්ඩාරවෙල දුම්රිය පොළට ඉහළින් පිහිටි ඉහළ කැබිල්ලවෙල ප්‍රදේ-
ශය යි.

අනෙක් අතට පයිනස් වගා බිම්වල යටි රෝපණයක් නොමැති නිසා එදා ඒ බිම්-
වල තණ කොළ උලා කෑ ගවයන්ට සිය ආහාර බිම් අහිමි විය. මෙහි ප්‍රතිඵලය වී ඇත්තේ මෙම ගවයන් ගොවියන් ගේ එළවළු කොරටුවට පැන ඒවා ආහාරයට ගැනීමේ තත්ත්වයක් වර්ධනය වීම ය. මේ නිසා එදා ගවයන් කීපදෙනෙකු සිටි පවුලකට උන්ට ආහාර සොයා දීම අර්බු-
දයක් බවට පත්වූ අතර අවසානයේ දී එම ගවයන් මස් පිණිස විකුණා දැමීමට මෙම ප්‍රදේශවල ජනතාවට සිදු විය.

මෙහි අතිවු ප්‍රතිඵල අතරින් මුලට සිටින්නේ ගව සම්පත නිසා කිරිපිටිවල කිසිදු අවශ්‍යතාවක් නොතිබූ ගම් වැසියන්ට තමන් සතු වූ කිරි ස්වයංපෝෂිත බව අහිමි වීමයි.

එසේම ඔවුන් විසින් පෙන්වා දෙනු ලබන තවත් කරුණක් වන්නේ, ගවයන්ගෙන් ලැබුණු ගොම පොහොර ප්‍රමාණය පියවා ගැනීමට අද ඔවුනට රසායනික පොහොර වෙත යාමට සිදුව ඇති බවත්, එමඟින් පාරිසරික මෙන්ම ආර්ථික ප්‍රශ්න රැසක් ද බිහි කර තිබෙන බවත් ය. ස්වාභාවික පොහොර වෙනුවට රසායනික පොහොර භාවිතය නිසා, පසේ රසායනික තත්වය වෙනස් වෙමින් පස වේගයෙන් නිසරු වීම එහි ප්‍රධාන අර්බුදය යි.

අර්තාපල් වගාව නිදසුනක් ලෙස ගනිමින් එක් ගොවි මහතෙකු පෙන්වා දුන්නේ රසායනික පොහොරවල භාවිත නොකරන සමයේ දී බීජ අර්තාපල් කිලෝවකින් අර්තාපල් කිලෝ 15 - 20 ක් පමණ අස්වැන්නක් ලබා ගත් බවයි. එම යුගයේ දී දිලීර සහ කෘමි නාශක යෙදීමට සිදු වූයේ ද ඉතා කලාතුරකින් බවයි. එහෙත් දැන් විශාල වියදමක් දරා රසායනික පොහොර දැමීමට මෙන්ම, නිසරු පසේ වැඩෙන ශාක පහසුවෙන් ම දිලීර සහ කෘමි හානියට ලක්වන නිසා අධික වියදමක් දරමින් කෘමි රසායන යෙදීමට ද සිදුව ඇති බව ඔවුහු පෙන්වා දෙති. එසේ වුවත් අද බීජ අර්තාපල් කිලෝවකින් මේ සියලු වියදම් දරා ලබා ගත හැකිවන්නේ කිලෝ 5 කටත් වඩා අඩු අස්වැන්නකි. මේ අනුව අද අර්තාපල් වගාව ආදායම ලැබීමේ මාර්ගයක් නොව, ගොවීන් දිනෙන් දින ණයකරුවන් බවට පත් වීමේ මඟක් වී තිබේ.

දැව සම්පත් අහිමි වීම

පයින් වගා කළ බිම්වලින් මේ ප්‍රදේශවල වැසියන්ට එදා ලැබුණ තවත් සම්පතක් වූයේ දැවයි. ඒ මේ වන සහ පතන් බිම්වල විවිධ දැව ලෙස සහ වැටවල් සඳහාත් එළවළු මැති සඳහාත් අවශ්‍ය ලී දැඩු ලබාගත හැකි ශාක වර්ග රැසක් පැවතිණි. පයින් ශාක වලින් මෙවැනි කාර්යයක් සඳහා අවශ්‍ය දැව ලබා ගත නොහැකි ය.

අනෙක් අතට පයින් වගා බිම් වලින් එදා ලබාගත් මොනම අවශ්‍යතාවක් හෝ ඉටු කර ගැනීමට නොහැකි ය. එම ශාකවලට අත තැබීම පවා තහනම් වී ඇත්තේ ඒවා රජයේ වගා බිම් ලෙස වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පාලනයට යටත්ව තිබෙන නිසා ය.

අනෙක් අතින් මේ ප්‍රදේශවල ජනතාවට ආහාර පිස ගැනීමට අවශ්‍ය දැව ඉන්ධන ලබා ගත්තේ ද මේ වනාන්තර සහ පතන් බිම්වලින් ය. ඒ නිසා එදා ඉන්ධන සඳහා

කිසිදු වියදමක් නොවුණි. එහෙත් ඒ බිම්වල අද තිබෙන පයින් ශාක දැව ඉන්ධනයක් ලෙස යොදා ගැනීමට ජනතාව පෙළඹෙන්නේ නැත. ඊට හේතුව ලෙස ඔවුන් පෙන්වා දෙන්නේ පයින් ශාකවල ඇති වාෂ්පශීලී රසායන ද්‍රව්‍ය දහනයේ දී පිටවන අතර පයින් දර මගින් පිසින ආහාර අමුතු රසායනික ගදකින් යුතු වන බවයි. ඒ නිසා නිකම් ලැබුනත් පයින් දර ලෙස භාවිත නොකරන බවට ප්‍රදේශවාසී හු පවසති.

මේ පිලිබඳ තව දුරටත් කරුණු පෙන්වා දෙන ගම්වාසීන් පවසන්නේ අපේ ශාක සහිත රක්ෂිත වන බිම් හොරෙන් අල්ලා ගැනීමට හොරෙන් දැව කපා ගැනීමට මිනිසුන් පෙළඹුන ද පයින් වගා බිම්වල එවැනි කාර්යන් සඳහා කිසිවෙකු ඉදිරිපත් නොවන්නේ මේ බිම් අල්ලා ගැනීමෙන් ඇති ප්‍රයෝජනයක් නොමැති නිසා බව ය. එසේම පයින් ගස්වල කිසිදු කොටසක් තමන් ගේ පිවන රටාවන්ට අවශ්‍ය නොවන නිසා ඒවා හොරෙන් කපා ගැනීමට හෝ කිසිවකු ඉදිරිපත් නොවේ. ඒ අනුව අපේ ස්වාභාවික වනාන්තර මෙන් නොව පයින් වගාබිම් දැව හොරැන්ගෙන් බේරී ඇත්තේ ද ඒ දැවවලට කිසිවකු ගේ ඉල්ලුමක් හෝ අවශ්‍යතාවක් නොමැති නිසා ය.

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු මේ ව්‍යනයයට වගකිව යුතු අය විසින් මේ බිම් පයින් හෝ යුකැලිප්ටස් "වනාන්තර" ලෙස හැඳින්වුවද මෙරට පරිසරවේදීන් විසින් ඒවා පයින් හෝ යුකැලිප්ටස් වගාවන් ලෙස හැඳින්වීමට හේතුව වන්නේ මේවා අපේ ස්වාභාවික වනාන්තරයක කාර්යය කිසිසේත් ඉටු නොකරන නිසා ය. ඒවා වඩාත් සමාන වන්නේ අපේ කඳුකර වනාන්තර වනසා ඇති කල හේ වගාවන්ට ය.

පයිනස් බිම්වල යළි අපේ කැලෑ වැවීමේ උදෙසාගය

දැන් වසර කීපයක සිට පයිනස් දැව කපා ඉවත් කිරීම අරඹා ඇත. ඉන්පසු ඒ බිම්වල පයිනස් සිටුවීම නොකරන බවට වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කීවේ වෙනත් වගාවක් කළ ස්ථානයක් නොමැති බව ප්‍රදේශවාසීන්ට පවසනි. මෑත දී එසේ පයිනස් ශාක ඉවත් කිරීමට පටන් ගත් එක් කන්දක් වූයේ වැලිමඩ වැලිකඩ කන්දයි. ඒ බිම් ගම්වාසීන් විසින් අත්පත් කරගෙන නැවත පයිනස් වගාවට ඉඩ නොදී එදා පැවැති අපේ පරිසරය ඒ කන්දේ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ කතාව රසවත් මෙන්ම රටට ම අදර්ශයකි.

වැලිකඩ ගම් පිහිටා ඇත්තේ බණ්ඩාරවෙල සහ වැලිමඩ අතරය. මේ ගම් 70 දශකය මුල දක්වා ම සරසාර ගෙවතු ,ගොවිබිම්, කුඹුරු මෙන්ම වසර පුරා සිඳී නොයන දියපාරවල් ගලා පැමිණි, ගව සම්පත් ආදියෙන් පිරිහිය සාරවත් නිම්න භූමියක් ව පැවතුණි. මේ ගම්ට ද ෭෦වේ වෙනත් බොහෝ ගම්වලට මෙන් සෙනසුරු දසාව උඩුවීම ඇරඹුනේ ගම් වටා පැවැති කඳු-වල වනය ඉවත් කර, ඒ කඳුබිම්වල පයිනස් සහ යුකැලිප්ටස් ශාක වගා කිරීම වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඇඹීමත් සමඟය. මේ ගම් වට කොට ගත් කඳු වලල්ලේ වැඩෙන පයිනස් සහ

යුකැලිප්ටස් ශස් එහි වූ දිය උල් පත්වල ජලය වේගයෙන් උරා ගනිමින් ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වෙද්දී ගම්වැසියන්ට මුලින්ම දැකන්නට ලැබුණේ වසරින් වසර මේ කඳු-වල සිට ගලා එන දිය පහරවල් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් සිහින්වී, දුර්වල වෙමින් වියළී යන බව යි. ඒ සමග ම වසර පුරා ගලා ආ දිය පහරවල් ඊළඟ ඊසාන දිග මෝසම් වැස්සට මාස ගණනකට පෙර ම ,සහමුලින් සිඳීයාම යි.

අනෙක් අතට මහ වැසි සමඟ මේ කඳුවල පස සෝදාවත් ගොවි බිම් සහ කුඹුරු පිරි යාමට පටන් ගැනීම යි. ඒ සමඟම මුලු මහත් ඉතිහාසයේ කිසි දිනක අත් නොවිඳි ලෙස ගම්වැසියන්ට පානීය ජලය ඇතුළු මූලික අවශ්‍යතාවන් සඳහා ජල හිඟයකට මුහුණ දීමට සිදුවීම යි. මේ නිසා ජලය සොයාගෙන සැතපුම් ගණන් දුර දිනපතා යාමට ඔවුන්ට සිදුවිය.

ගවයන්ට ගයිනස් බිම්වල ආහාර නොවූ නිසා,ගව සම්පත ද ක්‍රමයෙන් පිරිහීමට ලක්විය. ඒ නිසාම නොමිලයේ ලැබුණු ස්වාභාවික ගොම පොහොරද අහිමි විය. අන්තිමේ දී ගොවිතැන් සඳහා රසායනික පොහොර වෙත යාමට සිදුවූ අතර ඉන් පස නිසරු වීම තවත් වර්ධනය විය. ගව සම්පත අහිමි වීමත් සමගම ගමේ කිරි අවශ්‍යතාවන් සපුරා ගැනීමට බහු ජාතික සමාගම් වල පිරිසිටි මිලදී ගැනීමට සිදුවිය.මේ සියල්ල හමුවේ විරැකියාව ගම

තුළ වර්ධනය වීමත් සමග ගමට දිළිඳුකම පැමිණි අතර පීවත් වීමට මුදලක් සොයා ගැනීමට බණ්ඩාරවෙල නගරයට හෝ වෙනත් පළාත්කරා ඇදී යාමට ගම්මුන්ට සිදුවිය. මේ ව්‍යසනයේදී ගම්මුන් හැමදෙනාම පයිනස් වනය දෙස බලා සිටියේ මේ රකුසාගේ ග්‍රහණයෙන් මේ ගම් මිදෙන්නේ කවදාද ? යන්න ගැන සිහින දකිමින් ය.

2004 වසරේ මැද කාලයේ දී වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ දැව සංස්ථාව යළි වැලිකඩ කන්ද කරා ඇදුණේ වසර 30 ක් ඉක්මවා ඇති මේ පයිනස් දැව කපා අස්වැන්න රැගෙන යාමට සහ එහි නැවතත් පයිනස් වගාවක් ආරම්භ කිරීමට ය. දශක තුනක කාලයක් පුරා තමන් වනසා දැමූ මේ මකරාගෙන් පසු තවත් මකරෙකුට මේ බිමෙහි උපදින්නට ඉඩ නොදීමට ගම්වැසියන් එක්ව තීරණය කළේ ය.

ඒනිසාම එවකට පරිසර සහ ස්වාභාවික සම්පත් ඇමැතිවරයා ලෙස කටයුතු කළ ඒ.එච්.එම්.පවුසි මහතා මේ ගැන දැනුවත් කළ ජනතාව ,එක හඬින් කියා සිටියේ වැලිකඩ කන්දේ නැවත වගාවක් පයිනස් වගාවක් අරම්භ කිරීමට තමන් ඉඩ නොදෙන බවයි. ඒ වෙනුවට තමන් එක්වී මේ කන්දේ එදා තිබූ අපට ගැළපෙන ශාක වලින් සමන්විත ස්වාභාවික වනයක් ගොඩ නැංවීමේ කාර්යය භාර ගන්නා බවයි.

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ අවසරය ඒ අනුව ජනතාවට ලැබුණ අතර පයිනස් මළ කඳන් ලොර් පිරිත් ගමෙන් ඉවත්ව යද්දී ගම්වැසියන් හැම දෙනාම එක්ව කළ මුල් කාර්යය වූයේ කන්දේ පස සෝදා යාම වැළැක්වීම සඳහා සුදුසු වැටි ඉදි කිරීම ය. මේ සඳහා ඔවුන්ට නිසි උපදෙස් ලබා දෙමින් මුලිකත්වය දැරුවේ මේ ගමෙන් බිහි වූ පාරිසරික කෘෂි විද්‍යාඥයකු වන අතුල ප්‍රියන්ත මහතා ය.

ගමේ පන්සලේ ස්වාමීන්වහන්සේ මෙහි ජනතාව ඒකරාශී කිරීම සඳහා නායකත්වය සහ අනුශාසනත්වය ලබා දුන්හ. ගමේ සැම එක්වී අවසන් පයිනස් මළ කඳන් ගමෙන් පිටට යාමට පෙර සිට ම එදා ඒ කන්ද වසා ගෙන තිබූ විවිධ පැළෑටි වර්ග එකතු කර ගත් අතර මුලින්ම මෝසම් වැස්ස සමඟ ස්වාභාවිකව පැළෑටි වර්ධනය වීමට ඉඩ සලසා දුන්නහ. ඉන් පසු ඒ පැළ ශ්‍රමදානයෙන් කන්දේ රෝපණය කිරීම ඇරඹුවේ ජාතික රුක් රෝපණ දිනයට කැමරා ඉදිරියේ පැළ සිටු වන බොරුකාරයන් ලෙස නොව, තමන්ගේ ජීවිත යළි මේ බිමෙන් ම පෝෂණය වනු දැකීමේ පොදු පවිත්‍ර චේතනාවෙන් යුතුව ය. මේ වන විට බිම්වලට වසර 3 ක් සපිරීමෙන් ඇත. දෙවැනි වසර එළැඹෙන විට ඊට වසර 30 කට පෙර සිඳී ගිය වැලිකඩ කන්දෙන් ගලා ආ දිය පාරවල් ආපසු ජීවය ලැබ ගලා ඒම ආරම්භ විය. අද වනවිට ඒ තත්ත්වය තවත් වර්ධනය වෙමින් කන්ද ආසන්නයේ නිවාස 30 ක පමණ වැසියෝ සිය පානීය ජල අවශ්‍යතාවන් යළි ඉපදන දියපාර වලින් සපුරා

ගනිති. කන්දේ වනය දිනෙන් දින වැඩෙන අයුරු හැඟුම්බරව බලා සිටින ජනතාව දශක කීපයක් පුරා තමන්ට අනේක විධ දුක් වේදනාවන් ලබා දුන් පයිනස් ග්‍රහයාගේ අපලය තුරන් වීම ගැන සතුටින් ඉපිලෙමින් සිටිති. තමන් අතින් රෝපණය වූ වනය වැඩෙන්න වැඩෙන්න තමන් එදා මේ පරිසරයෙන් අත්විඳි සියලු සැප සම්පත් මෙන්ම ස්වාභාවික ධනයන් ද යළි තමන් කරා පැමිණෙන බව ඔවුහු දනිති. ඒ වෙනුවෙන් පෙර මඟ බලා සිටිති.

මේ ආශ්චර්යවත් ක්‍රියාව, වැනසුණ පරිසර පද්ධතියකට ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටක දී යළි පණ දීම කොතරම් පහසු ක්‍රියාවක් දැයි සැමට ම පෙන්වා දෙමින් ඇත. පයිනස් වගා කිරීමට සහ ඒවා නිරන්තරව පවත්වා ගැනීමට ක්‍රියා කළ විදේශ ගැති හැම බලධාරියා ම වැලිකඩ ගමට ගොස් සිදු වෙමින් පවතින මේ පරිසර වර්ධනය දැකගත යුතුව ඇත්තේ අත් කිසිවකුට නොව, තමන් අතින් මේ පොළොවට මේ අහිංසක ජනතාවට කළ ව්‍යසනය ඇස් දෙකෙන් ම බලා මොළයෙන් තේරුම් ගැනීමට ය.

ඒවගේ ම තමන් කළ ව්‍යසනයෙන් තවමත් දුක් පීඩා විඳින මෙරට අනෙක් ප්‍රදේශවල අහිංසක ජනතාව ඒ උවදුරුවලින් ඉක්මනින් ම බේරා ගැනීමට අවශ්‍ය ඉදිරි පියවර ගැනීම වෙනුවෙන් ය.

මේ අනුව අපේ කඳුකර ඉඩමට පැන අපේ සම්පත් උලා කමින් සිටි එක් ඉංග්‍රීසි හරකකු එළවා දැමීම ආරම්භ වී ඇත. එය ඇතැම් විට නව යටත්විජිතවාදයට එරෙහි සටනක් ලෙස එය හැඳින්විය

පයිනස් වගා බිම් වලින් එදා ලබාගත් මොන ම අවශ්‍යතාවක් හෝ ඉටු කර ගැනීමට නො හැකි ය. එම ශාකවලට අත තැබීම පවා තහනම් වී ඇත්තේ ඒවා රජයේ වගා බිම් ලෙස වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පාලනයට යටත්ව තිබෙන නිසා ය. අනෙක් අතින් මේ ප්‍රදේශවල ජනතාවට ආහාර පිස ගැනීමට අවශ්‍ය දැව ඉන්ධන ලබා ගත්තේ ද මේ වනාන්තර සහ පතන් බිම්වලින් ය. ඒ නිසා එදා ඉන්ධන සඳහා කිසිදු විශදමක් දැරීමට සිදු නොවුණි.

හැකිය. එම සටන ඉදිරියට ගෙනයාම පරිසර අමාත්‍යාංශයේ පමණක් නොව මේ රටට මේ පරිසරයට සහ සොබාදෑහමට ආදරය කරන හැම අයකුගේ ම වගකීමකි. ඇත්තෙන්ම එය වත්මන් ජාතික නිදහස් සටනේ ම කොටසකි. □